

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด

ชุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา

The creation of contemporary painting by dot. Set colors and
patterns from the and patterns from the Nora costume

หอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Barcode.....

เลขเรียกหนังสือ.....

.....

หนังสืออ้างอิง ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

โสภิต เดชนะ

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2562

ลิขสิทธิ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

หัวข้อวิจัย การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุดชุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา

ผู้ดำเนินการวิจัย โสภิต เดชนะ

ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุขชีโชติ

หน่วยงาน วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ปี พ.ศ. 2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยสร้างสรรค์นี้ เป็นการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ทางด้านทัศนศิลป์โดยมีแรงบันดาลใจจากสีเส้น ลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา ซึ่งทำด้วยลูกปัดหลากสี ที่มีสีสดใส สวยงาม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ร้อย เป็นลวดลาย เป็นรูปทรงต่างๆ ด้วยลูกปัดเม็ดเล็ก ๆ เรียงต่อกันเป็นเส้น รูปทรง มีความเป็นอิสระ สามารถเคลื่อนไหวได้ตามจังหวะของการแสดง ดึงดูดความสนใจของผู้ชม

จากสีเส้น ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนราดังกล่าว จึงได้นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานด้านจิตรกรรมจัดวางในรูปแบบใหม่ ด้วยสีอะครีลิค โดยใช้เทคนิควิธีการจุดจากกรวยในการแสดงออก แทนลูกปัดที่ร้อยเป็นเส้น สี ลวดลาย รูปทรงต่างๆ ซึ่งจะมีลักษณะพื้นผิวใหม่บนผ้าใบที่แสดงความโดดเด่นของสีที่สดใส สว่าง แวววาว และมีความเคลื่อนไหว เพื่อนำเสนอคุณค่าสุนทรีย์ภาพทางด้านทัศนศิลป์ ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้ชื่นชมถึงความงามในศิลปะเครื่องแต่งกายของโนรา ในรูปแบบผลงานจิตรกรรม

Research title :The creation of contemporary painting by dot. Set colors and patterns from the and patterns from the Nora costume.

Researcher:SopitDetchana

Advisor :SupachaiSukkeechot, Assoc. Prof.

Institution :Nakhonsithammarat college of fine arts.

Years :2019

Abstract

This creative research is a creative visual performance which is inspired by the colors and patterns of the Noracostume, which is made with colorful beads, bright colors, beautiful and unique. Beads decorated with patterns and various shapes with small beads arranged in a line. The shape is independent. It can move according to the rhythm of the show, to attract the attention of the audience.

Colors and patterns of Manora costumes, Therefore, it has been created as a painting work, by using the technique of the point from the cone to express instead of beads that are strung into colors, patterns, and shapes, which will feature a new texture on the canvas showing the distinctness of bright, bright and vibrant colors, to present the value of visual aesthetics to children, youth and the general public, to admired the beauty in the art of costume of Nora In the form of a painting work.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อปฏิบัติงานสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรมเกิดจากแรงบันดาลใจของสีส้นและลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา ด้วยเทคนิคการจุดด้วยกรวย เพื่อทดลองวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านจิตรกรรม และเป็นสื่อทางการเรียนรู้ด้วยวิธีการจุดจากกรวย ตลอดจนสร้างสุนทรียภาพ ก่อให้เกิดการพัฒนาในกระบวนการเรียนการสอนโดยการจัดทำเป็นองค์ความรู้ ด้วยการเรียบเรียงขบวนการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อ ถ่ายทอดกระบวนการสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนนักศึกษาในสาขาจิตรกรรม เยาวชนและประชาชนทั่วไปที่สนใจ

ผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ศุภชัย สุภชีโชติ ที่ให้ข้อมูลและคำปรึกษา ขอขอบคุณนางอารีย์ สีลาพันธ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช นางขวัญใจ พิมพิมล ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี นายวิศิษฐ์ พิมพิมล ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี ที่ให้คำปรึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมในการจัดงานวิจัยสร้างสรรค์ในครั้งนี้ และให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณนายประณูท ไชยานุพงศ์ ข้าราชการบำนาญ วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช ที่ดูแลความถูกต้องในการสะกดคำ และขอขอบคุณเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้านำมาอ้างอิงในการทำวิจัย จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

โสภิต เดชนะ

2562

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
การนำไปใช้ประโยชน์	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
เครื่องแต่งกายโนรา	4
องค์ประกอบศิลป์	5
ความหมายขององค์ประกอบศิลป์	5
ทัศนธาตุ	6
ทฤษฎีสี	14
ความหมายของสี	14
ทฤษฎีแม่สี	13
หลักการใช้สี	18
บทที่ 3 การดำเนินงานวิจัยสร้างสรรค์	23
ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล	23
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	29
สรุปขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	34
การพัฒนาผลงาน	35
ปัญหาและการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	35
บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	36
การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	36
สรุปการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	46
ผลงานสร้างสรรค์	47
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	51
การดำเนินงาน	51
ผลการสร้างสรรค์	52
สรุปผลการสร้างสรรค์	53
ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	54
ประวัติผู้วิจัย	55
ภาคผนวก	56

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 เครื่องแต่งกายโนรา	5
2 การจัดจุดในลักษณะต่าง ๆ	6
3 การจัดจุดในลักษณะต่าง ๆ	7
4 Seurat “Sunday Afternoon on the Island of La Grande Jatte”	7
5 ผลงานของจอร์จ เซอราจ (Georges Seurat)	8
6 ผลงานของจอร์จ เลมเมน (Georges Lemmen)	8
7 รูปร่างและรูปทรงเรขาคณิต	10
8 ลักษณะรูปอินทรี	10
9 รูปทรงอิสระ	10
10 น้ำหนัก	12
11 พื้นผิว	10
12 การซ้ำแบบไม่เป็นจังหวะ	13
13 การซ้ำแบบเป็นจังหวะ	13
14 แม่สีของแสง	14
15 แม่สี	15
16 วงจรสีธรรมชาติ	15
17 น้ำหนักของสี	16
18 สีวรรณะร้อน	17
19 สีวรรณะเย็น	17
20 การประสานสีต่างวรรณะ	17
21 สีเอกรงค์	18
22 สีคู่หรือสีปฏิปักษ์	18
23 สีกลมกลืน	19
24 สีกลมกลืน	19
25 สีเลื่อมพราย	20
26 สีเลื่อมพราย	20
27 สีเอกรงค์	21
28 สีส่วนรวมหรือสีครอบงำ	21
29 สีขัดกัน ที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ	22
30 สีขัดกัน	22
31 สีสว่างในที่มืด	22
32 ข้อมูลและภาพต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 1	24
33 ข้อมูลและภาพต้นแบบลายเส้น และสี ของผลงานชิ้นที่ 2	25
34 ข้อมูลและภาพต้นแบบลายเส้นของผลงานชิ้นที่ 3	25
35 ข้อมูลและภาพร่างต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 4	26

สารบัญ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
36 ข้อมูลของผลงานชิ้นที่ 5	26
37 ข้อมูลและภาพร่างต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 6	27
38 ข้อมูลและภาพร่างต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 7,8	28
39 จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆในการสร้างสรรค์ผลงาน	29
40 การปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์	30
41 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1	30
42 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2	31
43 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3	31
44 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4	32
45 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 5	32
46 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 6	33
47 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 7	33
48 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 8	34
49 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1	36
50 รูปทรงเครื่องแต่งกายโนราจริง และภาพขยายลดทอนผลงานชิ้นที่ 1	37
51 ภาพขยายลดทอน และจุดในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1	37
52 การวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 2	38
53 การวิเคราะห์หน้าหนังสือขาว-ดำ ผลงานชิ้นที่ 3	39
54 การวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 4	40
55 ภาพขยาย การวิเคราะห์เส้น ผลงานชิ้นที่ 4	41
56 การวิเคราะห์ รูปร่างรูปทรง จากผลงานชิ้นที่ 5	42
57 การวิเคราะห์สีจากเครื่องแต่งกายโนราจริง ผลงานชิ้นที่ 6	43
58 การวิเคราะห์ ผลงานชิ้นที่ 7 และ 8	45
59 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 1	47
60 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 2	47
61 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 3	48
62 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 4	48
63 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 5	49
64 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 6	49
65 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 7	50
66 สีเส้นและลดทอนจากเครื่องแต่งกายโนรา 8	50

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

โนรา เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านเป็นที่นิยมของคนในภาคใต้ องค์ประกอบหลักในการแสดงโนรา คือ เครื่องแต่งกาย และเครื่องดนตรี โดยเฉพาะเครื่องแต่งกายที่ใช้สำหรับสวมลำตัวแทนเสื้อ ซึ่งทำด้วยลูกปัดหลากสี มีสีสันทัดไส สวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ร้อยเป็นลวดลาย ด้วยลูกปัดเม็ดเล็กๆ เรียงต่อกันเป็นเส้น เป็นลวดลายรูปทรงต่างๆ ที่มีความเป็นอิสระสามารถเคลื่อนไหวได้ตามท่าทาง และจังหวะของการแสดง ดึงดูดความสนใจของผู้ชม และได้ตระหนักถึงคุณค่าของความงามในการแสดงโนรา

ในปัจจุบันการแสดงโนรามิให้เห็นและได้รับความนิยมน้อยลงตามลำดับ และกำลังจะเลือนหายไปมากที่สุด โดยวิถีชีวิตของผู้คนเปลี่ยนไป มีวัฒนธรรมและสื่ออื่น ๆ เข้ามาแทนที่ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนแทบจะไม่รู้จักการแสดงโนรา ซึ่งในอนาคตเป็นที่น่าห่วงว่า อาจจะไม่มโนรา หรือการแสดงพื้นบ้านอื่น ๆ ในภาคใต้ให้ได้ชมกันอีกต่อไป

จากสีสันทัดไส ลวดลาย รูปทรง ของเครื่องแต่งกายโนราดังกล่าว จึงเกิดแรงบันดาลใจนำมาสร้างสรรค์ผลงานทางด้านจิตรกรรม นำมาจัดวางในรูปแบบใหม่ แสดงออกโดยใช้สีอะคริลิก และวิธีการจุดด้วยกรวยแทนลูกปัดที่เป็นเม็ดเล็กๆ ที่ร้อยเป็นเส้น และลวดลาย ซึ่งจะมีลักษณะพื้นผิวใหม่บนผ้าใบ เป็นการส่งเสริมและเป็นการกระตุ้นให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้ชื่นชมถึงความงดงามในศิลปะเครื่องแต่งกายของโนราในรูปแบบทางจิตรกรรม ก่อให้เกิดการหวงแหนและรักษาศิลปะการแสดงพื้นบ้านนี้ให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อปฏิบัติงานสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรม จากแรงบันดาลใจ จากสีสันทัดไสและลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา ด้วยเทคนิคการจุดด้วยกรวยบนผ้าใบ

2. เพื่อทดลองวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านจิตรกรรม และเป็นสื่อทางการเรียนรู้ด้วยวิธีการจุดตลอดจนสร้างสุนทรียภาพ ก่อให้เกิดการพัฒนาในกระบวนการเรียนการสอนโดยการจัดทำเป็นองค์ความรู้ ด้วยการเรียบเรียงขบวนการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อถ่ายทอดกระบวนการสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนนักศึกษา เยาวชนและประชาชนทั่วไปที่สนใจ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ศึกษาสี ลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนราการแสดงพื้นบ้านของภาคใต้ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง
2. ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมสีอะครีลิค ด้วยวิธีการจุดสีจากกรวยและวัสดุผสมประเภทกระจกสี เลื่อมและวัสดุแวววาว
3. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีอะครีลิคด้วยวิธีการจุดจากกรวยและวัสดุผสมบนผ้าใบขนาดประมาณ 80x120 เซนติเมตร จำนวน 8 ชิ้น
4. เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชนโดยการแสดงนิทรรศการนำเสนอผลงานทางเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก

นิยามศัพท์เฉพาะ

จุดจากกรวย หมายถึง การจุดสีต่างๆ ด้วยกรวยเป็นเม็ดเล็กๆ มีพื้นผิวขนออกมาแทนการระบายสี

โนรา หมายถึง การแสดงพื้นบ้านของภาคใต้ มีลักษณะการแต่งกายด้วยลูกปัดหลากสี มีความเป็นอิสระแยกเป็นชั้นส่วนต่างๆ ประกอบบนร่างกายนักแสดงมีความเคลื่อนไหวได้ตามท่าทางต่างๆ ของการแสดง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ผลงานสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรมด้วยวิธีการจุดจากกรวย และสร้างสุนทรีย์แก่ผู้ได้ชมผลงาน ชุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา สู่นักเรียนนักศึกษา เด็ก เยาวชน และประชาชนที่สนใจทั่วไป
- 2 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษา เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้เห็นคุณค่าความงาม ผ่านการแสดงออกการสร้างสรรคทางด้านจิตรกรรม โดยนำสีลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราที่มีเอกลักษณ์นำมาแสดงออก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการแสดงที่สำคัญของภาคใต้ให้สืบทอดต่อไป
- 3 ผลงานสร้างสรรค์นำไปใช้เป็นสื่อแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นรวมทั้งสามารถสร้างสุนทรีย์ภาพในรูปแบบผลงานทางจิตรกรรม จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่สู่สาธารณชนระดับชาติและนานาชาติ เพื่อให้เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมของไทย

การนำไปใช้ประโยชน์

นักเรียน นักศึกษาเด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไป
ด้านสังคมและชุมชน

ผู้ใช้	การใช้ประโยชน์
นักเรียนนักศึกษาเด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไป	เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานด้านจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุดจากกรวย โดยใช้สีเส้นและลวดลายเครื่องแต่งกายโนรา เป็นสื่อในการแสดงออกและสร้างสุนทรีย์ภาพให้กับผู้ได้ชมผลงานสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความรักหวงแหนในวัฒนธรรมท้องถิ่น
ชุมชนในท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม	เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นจากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุดชุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชุดนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาสีเส้นและลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด จุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา การวิจัยเชิงสร้างสรรค์นี้ผู้วิจัยได้หาข้อมูลจากนักแสดงโนราจากสถานที่ต่างๆ เพื่อศึกษาเรื่องสีและลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา ทั้งการแสดงของนักแสดงในจังหวัดนครศรีธรรมราช และการแสดงของนักแสดงจังหวัดพัทลุง ซึ่งสีที่นำมาใช้ล้วนมีความสดใส สีสันมีความสดโดยไม่ได้ลดค่าของสีลงมากนักซึ่งทั้งสองท้องถิ่นต่างใช้ลักษณะของสีใกล้เคียงกัน การประกอบกันของสีบนลวดลายและรูปทรงต่างใช้สีในวรรณะร้อนและวรรณะเย็น ลักษณะการใช้สีแบบกลมกลืนและการใช้สีแบบตัดกัน ประกอบอยู่ในลวดลายรูปทรงเดียวกันเพื่อให้เกิดความสดความงามของสีในลวดลาย และไม่เกิดความเบื่อหน่ายในลวดลายนั้นๆ อีกทั้งการผสมผสานกันของสีทั้งสองวรรณะยังทำให้สีเกิดพลังในลวดลายและรูปทรงอีกด้วย ลักษณะเฉพาะของเครื่องแต่งกายโนราชิ้นส่วนต่างๆ สามารถแยกออกจากกันได้ และนำมาประกอบเป็นรูปทรงเครื่องแต่งกายบนกายวิภาคของนักแสดงโนรา

เครื่องแต่งกายโนรา ประกอบด้วย

1. เทริด สำหรับประดับศีรษะ
2. เครื่องลูกปิด จะร้อยด้วยลูกปิดใช้สำหรับสวมทับแทนเสื้อ ประกอบด้วย บ่า สำหรับสวมทับซ้าย-ขวาปึงหน้า ปึงหลังสำหรับสวมทับคอ พานอกร้อยลูกปิดเป็นสีเหลี่ยมผืนผ้าสำหรับปิดช่วงลำตัว เครื่องลูกปิดดังกล่าวใช้เหมือนกันทั้งตัวยืนเครื่องและตัวนาง
3. ปีกนกแอ่นเป็นเครื่องประดับทำด้วยแผ่นเงินรูปคล้ายนกนางแอ่นกางปีก
4. ทับทรวง สวมห้อยไว้กลางอก
5. หางหงส์ ทำด้วยเขาควายรูปคล้ายปีกนก 1 คู่
6. ผ้านุ่ง เป็นผ้านุ่งทับแล้วรั้งไปเหน็บไว้ด้านหลัง
7. ผ้าห้อย คือผ้าสีต่างๆ
8. ผ้าหน้า มักทำด้วยผ้าแล้วร้อยลูกปิดเป็นลวดลาย
9. กำไลต้นแขนและปลายแขน เพื่อรัดกล้ามเนื้อให้ดูทะมัดทะแมงสง่างาม
10. กำไล มักทำด้วยทอง ใช้สวมมือและเท้า
11. เล็บ เป็นเครื่องสวมนิ้ว เป็นต้น

ทำให้ขณะแสดงเส้นและรูปทรงที่ร้อยด้วยลูกปิดตามชิ้นส่วนต่างๆ ที่สวมทับมีความเป็นอิสระสามารถเคลื่อนไหวและพริ้วไปตามจังหวะของท่าร่ายในการแสดงของนักแสดง สีเส้นและความพริ้วไหวเหล่านี้ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ที่ได้ชม เมื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานด้านจิตรกรรมโดยใช้สื่อครีเอทีฟ กำหนดจุดจุดเล็ก ๆ จากกรวยแทนลูกปิดจริงของเครื่องแต่งกาย เรียงเป็นสี เป็นเส้น เป็นลวดลาย และรูปทรงต่างๆ ประกอบเป็นเรื่องราวของเครื่องแต่งกายโนราเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรม โดยใช้จุดจากกรวยในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

1.2 ทศนธาตุ

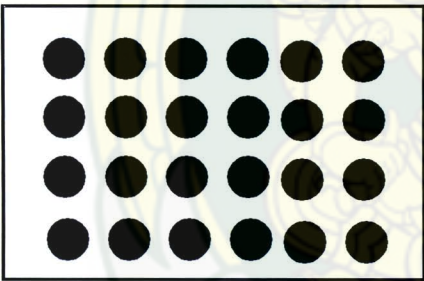
ชะลุด นิมฺมสมฺม (2544:27) ทศนธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพที่ศิลปินจะนำมาประกอบกันเข้าให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่อง หรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้น การประกอบกัน การจัดระเบียบ หรือการประสานกันเข้าของทศนธาตุ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในอันดับต่อมา และจำเป็นต้องมีสิ่งหนึ่งที่ยึดเหนี่ยวให้วัสดุเหล่านี้รวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีชีวิต มีความหมายในตัวเอง สิ่งยึดเหนี่ยวนี้ก็คือ กฎเกณฑ์ของเอกภาพ

ในการศึกษาศิลปะให้เข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้ดีจำเป็นต้องศึกษาถึงทศนธาตุที่เป็นฐานในการสร้างงานศิลปะก่อนถึงจะสามารถแยกประเภทขององค์ประกอบได้อย่างถูกต้อง

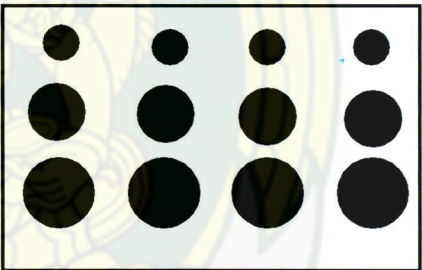
ทศนธาตุที่เป็นพื้นฐานในการสร้างงานศิลปะ ประกอบด้วย

1. จุด (Point, Dot) คือ เป็นสิ่งที่ปรากฏบนพื้นระนาบที่มีขนาดเล็กที่สุด ไม่มีความกว้าง ความยาว ความสูง ความหนา หรือความลึก (แต่บางครั้งการจุดด้วยอุปกรณ์ที่มีขนาดของหัวสัมผัสใหญ่ เช่น สีเมจิก พู่กัน ฯลฯ ก็ทำจุดมีขนาดใหญ่และเกิดความกว้างความยาวขึ้นได้) เราสามารถพบเห็นจุดได้โดยทั่วไปในธรรมชาติ เช่น ดวงดาวบนท้องฟ้า บนส่วนต่างๆ ของผิวพืชและสัตว์ บนก้อนหิน พื้นดิน ฯลฯ

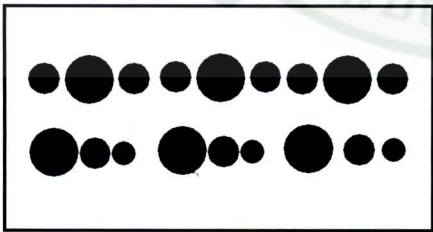
การใช้จุดในงานทัศนศิลป์และงานประยุกต์ศิลป์ นอกจากจุดจะเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่น ๆ แล้ว จุดยังเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้งานสร้างสรรค์ต่างๆ มีความสมบูรณ์มากขึ้น การนำจุดมาจัดให้เกิดรูปแบบใหม่อาจทำได้หลายลักษณะ ตัวอย่างเช่น

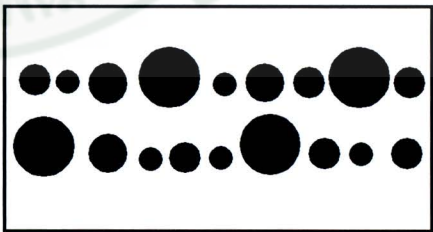
การจัดจุดขนาดเดียวกันให้เรียงซ้ำกัน

การจัดจุดขนาดต่างๆให้เรียงซ้ำกัน

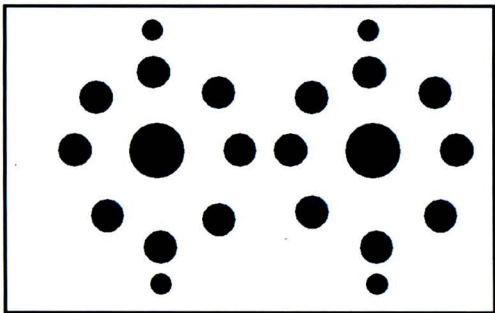
การจัดจุดให้เกิดขนาดต่อเนื่อง

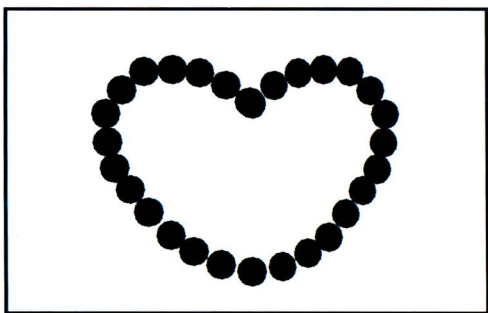
การจัดจุดให้เกิดการสลับ

ภาพที่ 2 การจัดจุดในลักษณะต่าง ๆ
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

การจัดจุดให้เกิดลวดลาย

การจัดจุดให้เกิดรูปร่าง

ภาพที่ 3 การจัดจุดในลักษณะต่าง ๆ
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

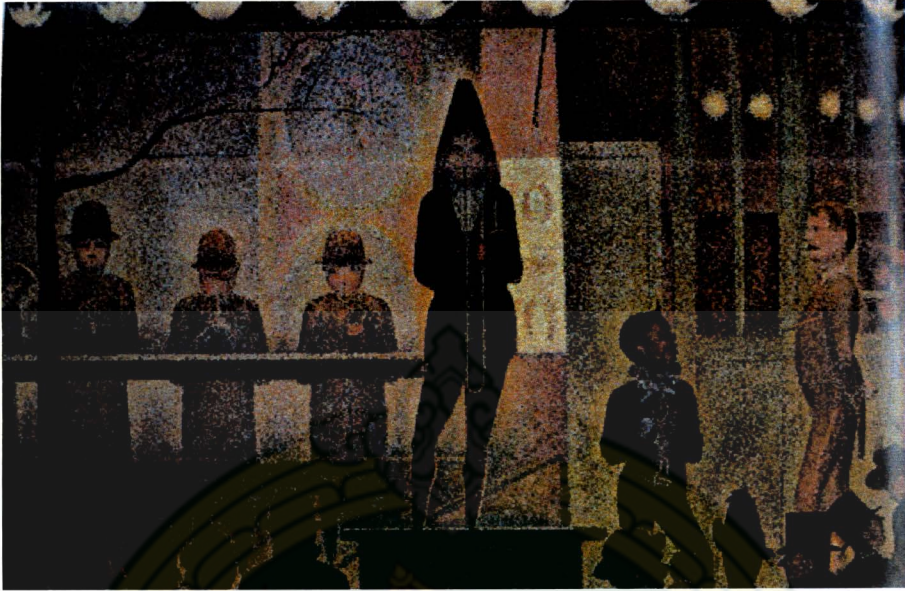
ศิลปินจะใช้จุดในการสร้างสรรค์ผลงาน อาจจะใช้จุดอย่างเดียวในการสร้างสรรค์ผลงาน หรืออาจใช้ร่วมกับองค์ประกอบอื่นๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามความคิด และจินตนาการของศิลปิน

จุดสามารถทำให้เกิดค่าน้ำหนักความอ่อนแก่ในผลงานถ้าจุดนั้นมีจำนวนมากหรือน้อยหรือมีความหนาแน่นแตกต่างกัน นอกจากนี้การสร้างจุดให้เกิดค่าน้ำหนักที่ไม่เท่ากันยังสามารถทำให้เกิดความรู้สึกตื่นลึกความเป็นมิติให้เกิดขึ้นภายในภาพได้อีกด้วย

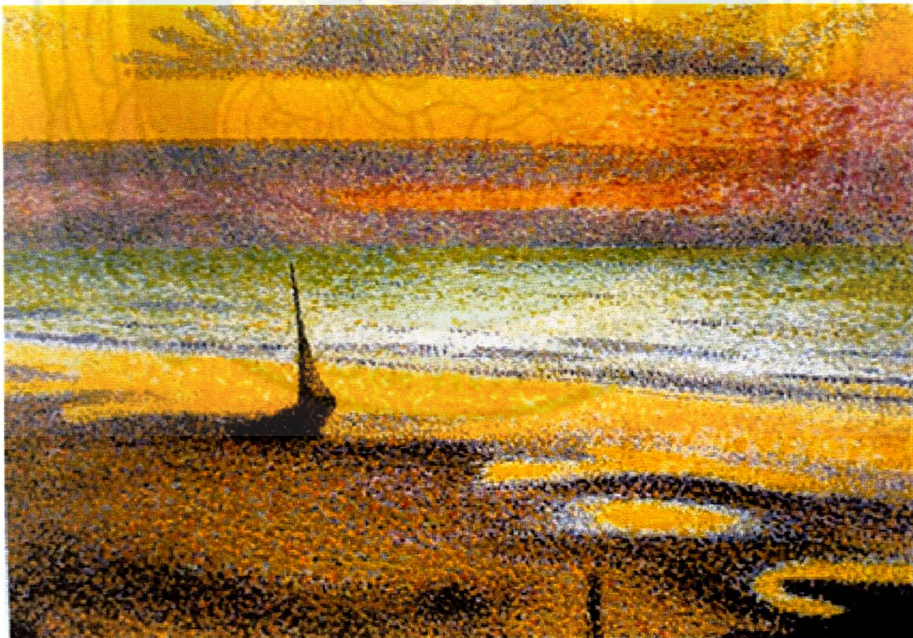

ภาพที่ 4 Seurat “Sunday Afternoon on the Island of La Grande Jatte” (1884-86)
ที่มา : The Treasures of the Impressionist โดย Jon Kear, 47

จุดสามารถสร้างค่าน้ำหนักอ่อนแก่ให้มีความแตกต่างกันทำให้เกิดมิติและจุดจำนวนมาก
ประกอบกันสร้างความรู้สึกเคลื่อนไหวให้เกิดขึ้นภายในภาพได้

ภาพที่ 5 ผลงานของจอร์จ เซอราจ (Georges Seurat) การใช้จุดในการสร้างสรรค์ผลงาน
ที่มา : The Treasures of the Impressionist โดย Jon Kears, 354

ภาพที่ 6 ผลงานของจอร์จ เลมเมน (George Lemmen) การใช้จุดในการสร้างสรรค์ผลงานและ
การผสมผสานกันของจุดสี
ที่มา : google.co.th. (2 กันยายน 2562)

2. เส้น (Line) หมายถึง รอยขีดเขียนด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างให้ปรากฏบนพื้นระนาบ หรือการนำจุดมาเรียงต่อกันเป็นจำนวนมากทำให้เกิดเส้น โดยมีความยาวและทิศทาง และยังหมายถึง ส่วนขอบรอบนอกของวัตถุอีกด้วย หรือเกิดจากการลากเส้นไปยังทิศทางต่างๆ มีหลายลักษณะ เช่น เส้น ตั้ง เส้นนอน เส้นเฉียง เส้นโค้ง ฯลฯ เส้น คือ ร่องรอยที่เกิดจากเคลื่อนที่ของจุด หรือถ้าเรานำจุดมาวาง เรียงต่อ ๆ กันไป ก็จะเป็นเส้นขึ้น เส้นมีมิติเดียว คือ ความยาว ไม่มีความกว้าง ทำหน้าที่เป็นขอบเขต ของที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก สี ตลอดจนกลุ่มรูปทรงต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแกนหรือ โครงสร้างของรูปร่างรูปทรง

เส้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของงานศิลปะทุกชนิด เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึก และอารมณ์ได้ด้วยตัวเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น เส้นมี 2 ลักษณะคือ เส้นตรง (Straight Line) และ เส้นโค้ง (Curve Line) เส้นทั้งสองชนิดนี้เมื่อนำมาจัดวางในลักษณะต่าง ๆ กัน จะมีชื่อเรียกต่าง ๆ และให้ความหมาย ความรู้สึก ที่แตกต่างกันอีกด้วย

ลักษณะของเส้น

1. เส้นตั้ง หรือ เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรงหนักแน่นเป็นสัญลักษณ์ของความซื่อตรง
2. เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ นิ่ง ผ่อนคลาย
3. เส้นเฉียง หรือ เส้นทะแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
4. เส้นหัก หรือ เส้นซิกแซก แบบฟันปลา ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว อย่างเป็นจังหวะ มีระเบียบ ไม่ราบเรียบ น่ากลัว อันตราย ชัดแจ้ง ความรุนแรง
5. เส้นโค้ง แบบคลื่น ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพอ่อนโยน นุ่มนวล
6. เส้นโค้งแบบก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด
7. เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทางที่รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง
8. เส้นประ ให้ความรู้สึกที่ไม่ต่อเนื่อง ขาด หาย ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเครียด

ประโยชน์ของเส้น

1. กำหนดส่วนขอบรอบนอกของรูปร่างทำให้เกิดพื้นที่
2. กำหนดส่วนขอบของรูปทรงทำให้เกิดปริมาตร
3. ทำให้เกิดขอบเขตของที่ว่าง
4. ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึก
5. แบ่งที่ว่างของภาพออกเป็นส่วนๆ
6. เส้นประแสดงส่วนที่มองไม่เห็นให้ปรากฏ
7. กำหนดขอบเขตของภาพในงานเขียนแบบ
8. ทำให้เกิดจุดลึบสายตาหรือทัศนียภาพ (ฉัตรชัย อรรถปักษ์ : 2551:31)

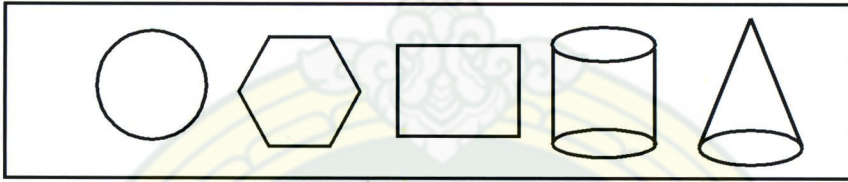
3. รูปร่างและรูปทรง (Shape and Form)

รูปร่าง คือ พื้นที่ ๆ ล้อมรอบด้วยเส้นที่แสดงความกว้าง และความยาว รูปร่างจึงมีสองมิติ

รูปทรง คือ ภาพสามมิติที่ต่อเนื่องจากรูปร่าง โดยมีความหนา หรือความลึก ทำให้ภาพที่เห็นมีความชัดเจน และสมบูรณ์

รูปร่างและรูปทรงที่มีอยู่ในงานศิลปะมี 3 ลักษณะ คือ

รูปเรขาคณิต (Geometric Form) มีรูปที่แน่นอน มาตรฐาน สามารถวัดหรือคำนวณได้ง่าย มีกฎเกณฑ์ เกิดจากการสร้างของมนุษย์ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี นอกจากนี้ยังรวมถึงรูปทรงของสิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นอย่างมีแบบแผนแน่นอน เช่น รถยนต์ เครื่องจักรกล เครื่องบิน ของเล่น เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ผลิตโดยระบบอุตสาหกรรม ก็จัดเป็นรูปเรขาคณิตเช่นกัน รูปเรขาคณิตเป็นรูปที่ให้โครงสร้างพื้นฐานของรูปต่าง ๆ ดังนั้นการสร้างสรรค์รูปอื่นๆ ควรศึกษารูปเรขาคณิตให้เข้าใจเสียก่อน

ภาพที่ 7 รูปร่างและรูปทรงเรขาคณิต

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

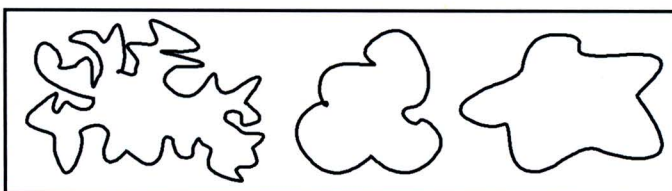
รูปอินทรีย์ (Organic Form) เป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิต หรือ คล้ายกับสิ่งมีชีวิตที่สามารถเจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้ เช่น รูปของคน สัตว์ พืช

ภาพที่ 8 ลักษณะรูปอินทรีย์

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

รูปทรงอิสระ (Free Form) เป็นรูปที่ไม่ใช่แบบเรขาคณิต หรือแบบอินทรีย์ เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน ซึ่งเป็นไปตามอิทธิพล และการกระทำจากสิ่งแวดล้อม เช่น รูปก้อนเมฆ ก้อนหิน หยดน้ำ ควั่น ซึ่งให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว มีพลัง รูปอิสระจะมีลักษณะ ขัดแย้งกับรูปเรขาคณิต แต่กลมกลืนกับรูปอินทรีย์ รูปอิสระอาจเกิดจากรูปเรขาคณิตหรือรูปอินทรีย์ ที่ถูกกระทำจนมีรูปลักษณะเปลี่ยนไปจากเดิมจนไม่เหลือสภาพ เช่น รถยนต์ที่ถูกชนจนยับเยินทั้งคัน เครื่องบินตก ตอไม้ที่ถูกเผาทำลาย หรือซากสัตว์ที่เน่าเปื่อยผุพัง

ภาพที่ 9 รูปทรงอิสระ

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ความรู้สึกที่มีต่อรูปร่างและรูปทรง

ศิลปินและนักออกแบบใช้ความรู้สึกที่มีต่อรูปร่าง และรูปทรงมาออกแบบสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ทุกประเภทเพื่อให้ได้ผลงานตามความมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้ โดยอาจใช้ประโยชน์ได้มากนักอยู่แล้วแต่ลักษณะของงาน แต่ผลงานทุกชิ้นจะทำให้ผู้พบเห็นเกิดอารมณ์และความรู้สึกได้หลากหลายแตกต่างกันออกไป เช่น

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน ให้ความรู้สึกกว้างขวาง สงบ มั่นคง

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสูงเด่น สง่างาม

รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ให้ความรู้สึกสมดุล แข็งแรง ไม่เอนเอียง

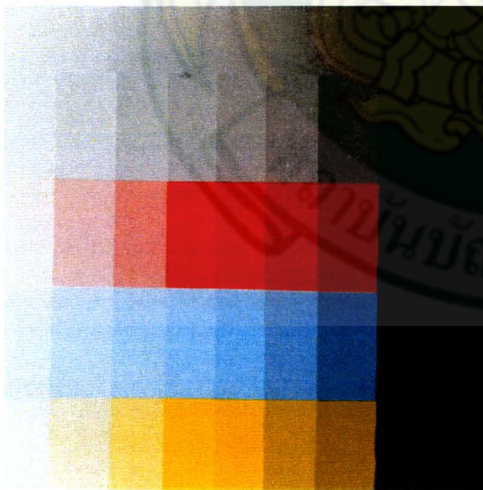
รูปสี่เหลี่ยมคางหมู ให้ความรู้สึกหนักแน่น มั่นคง ปลอดภัย

รูปสามเหลี่ยม ให้ความรู้สึกสูงเด่น สง่างาม รุนแรง

รูปทรงกลม ให้ความรู้สึกกลมกลืน ไม่มั่นคง

รูปทรงอิสระ ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่แน่นอน (ฉัตรชัย อรรถปักษ์ : 2551:43)

น้ำหนัก (Value) หมายถึงความอ่อนแก่ของสี หรือน้ำหนักแสงเงาที่นำมาใช้ในการเขียนภาพ น้ำหนัก ทำให้รูปทรงมีปริมาตร และให้ระยะมิติแก่ภาพ ค่าน้ำหนัก คือ ค่าความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่าง และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุหรือ ความอ่อน- ความเข้มของสีหนึ่ง ๆ หรือหลายสี เช่น สีแดง มีความเข้มกว่าสีชมพู หรือ สีแดงอ่อนกว่าสีน้ำเงิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังหมายถึงระดับความเข้มของแสงและระดับ ความมืดของเงา ซึ่งไล่เรียงจากมืดที่สุด (สีดำ) ไปจนถึงสว่างที่สุด (สีขาว) น้ำหนักที่อยู่ระหว่างกลางจะเป็นสีเทา ซึ่งมีตั้งแต่เทาแก่ที่สุด จนถึงเทาอ่อนที่สุด การใช้ค่าน้ำหนักจะทำให้ภาพดูเหมือนจริง และมีความกลมกลืน ถ้าใช้ค่าน้ำหนักหลาย ๆ ระดับจะทำให้มีความกลมกลืนมากยิ่งขึ้น และถ้าใช้ค่าน้ำหนักจำนวนน้อยที่แตกต่างกันมากจะทำให้เกิด ความแตกต่าง ความขัดแย้ง

ภาพที่ 10 น้ำหนัก

ที่มา : สมพบ จงจิตตโยธา, 30

ประโยชน์ของน้ำหนัก

น้ำหนักสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานศิลปะดังนี้

1. ให้ความเป็น 2 มิติแก่รูปทรง
2. ให้ความเป็น 3 มิติแก่รูปทรงซึ่งเกิดจากแสงเงา
3. ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปร่างกับพื้น หรือรูปทรงกับพื้นที่ว่าง
4. ให้ความเป็นมิติต้นลึก
5. นำสายตาของผู้ดูไปตามลำดับอ่อนแก่ ทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว

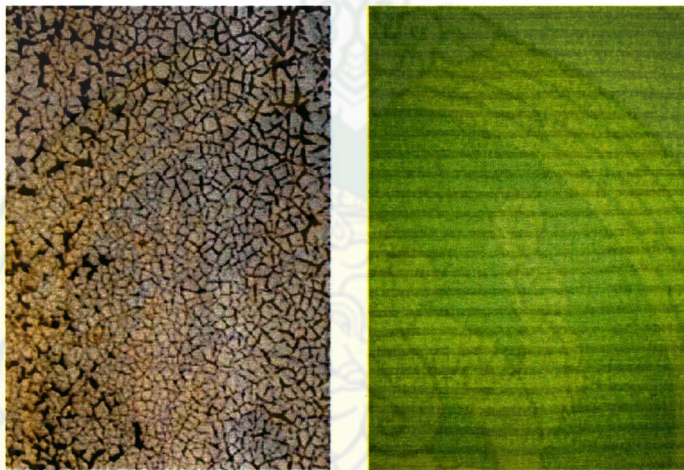
ลักษณะผิว (Texture)

ลักษณะผิว หมายถึง ลักษณะของบริเวณพื้นที่ของสิ่งต่างๆ ที่เมื่อสัมผัสจับต้องหรือเมื่อเห็นแล้ว มีความรู้สึกว่าเป็นลักษณะอย่างไร เช่น หยิบ ละเอียด มัน ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด เป็นกำมะหยี่ เป็นต้น

ลักษณะผิวมี 2 ชนิดคือ

1. ลักษณะผิวที่เราสามารถสัมผัสจับต้องได้เป็นพื้นผิวที่มีอยู่จริงของผิววัสดุนั้นๆ เช่น ผิวของกระดาษทราย ผิวของส้ม ผิวของแก้ว ฯลฯ

2. ลักษณะผิวสัมผัสได้ด้วยตาที่ทำเทียมขึ้นเกิดจากการมองเห็น เมื่อมองจะรู้สึกว่ายาบหรือละเอียด แต่เมื่อสัมผัสจับต้องเข้าจริงกลับเป็นผิวเรียบๆ เช่น วัสดุสังเคราะห์ที่ทำผิวเป็นลายไม้ ลายหินอ่อน หรือการวาดรูปลายหินเป็นก้อนให้ความรู้สึกเป็นก้อนหิน เมื่อเราสัมผัสเป็นผิวเรียบของกระดาษนั้นๆ ลักษณะรูปแบบนี้ เป็นการสร้างพื้นผิวภาพลวงตาให้สัมผัสได้ด้วยการมองเห็นเพียงเท่านั้น

ภาพที่ 11 พื้นผิว

ที่มา : <https://krittayakorn.woradress> (18 กุมภาพันธ์ 2562)

ความรู้สึกที่ได้รับจากลักษณะพื้นผิว

ลักษณะพื้นผิวให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไปตามพื้นผิวนั้นๆ เช่น ผิวละเอียดให้ความรู้สึกนุ่มนวล เบา สบาย สุกภาพ ผิวเรียบมันวาวให้ความรู้สึกลื่น หรุหรามีราคา ส่วนผิวหยาบให้ความรู้สึกแข็ง หนักแน่น แข็งแรง กระด้าง น่ากลัว การนำพื้นผิวมาผสมผสานกลมกลืนได้อย่างเหมาะสมลงตัวจะเกิดความสวยงามน่าสนใจ ซึ่งจะพบเห็นโดยทั่วไปในสถาปัตยกรรม

การซ้ำ

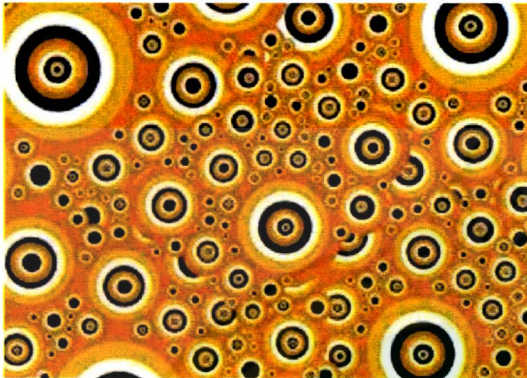
การซ้ำ (repetition) เกิดจากองค์ประกอบที่มีลักษณะเหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปวางอยู่ในที่ว่าง โดยมีที่ว่างคั่นอยู่ระหว่างหน่วยขององค์ประกอบที่จะนำมาวางซ้ำ ได้แก่ จุด เส้น น้ำหนัก รูป ร่อง รูปทรง สี ลักษณะพื้นผิวรูปแบบการซ้ำ การซ้ำสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ

1. การซ้ำแบบเหมือนกัน เป็นการซ้ำองค์ประกอบที่มีขนาด น้ำหนัก หรือลักษณะเดียวกันต่อเนื่อง

2. การซ้ำแบบลดหลั่น เป็นการซ้ำองค์ประกอบที่มีขนาด น้ำหนัก หรือลักษณะแตกต่างกัน เรียงจากมากไปน้อย หรือน้อยไปมาก

3. การซ้ำเป็นจังหวะ เป็นการซ้ำองค์ประกอบที่มีลักษณะเหมือนกันเรียงต่อเนื่องกันไปภายใน 1 ชุดนี้จะประกอบด้วยหน่วยย่อยที่มีขนาด น้ำหนัก หรือลักษณะแตกต่างกัน

4. การซ้ำแบบไม่เป็นจังหวะ เป็นการซ้ำองค์ประกอบที่มีลักษณะหนึ่งอย่างมีอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยที่แน่นอน

ภาพที่ 12 การซ้ำแบบไม่เป็นจังหวะ

ที่มา : <https://kitsanabbcit58wordpress.com>
(15 กุมภาพันธ์ 2562)

จังหวะ

จังหวะ (rhythm) เกิดจากการซ้ำกันอย่างต่อเนื่องและมีเอกภาพขององค์ประกอบพื้นฐานที่มีลักษณะเหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป รูปแบบการซ้ำจังหวะ เราสามารถแบ่งจังหวะเป็น 3 รูปแบบ

1. จังหวะการซ้ำ เป็นจังหวะขององค์ประกอบที่มีลักษณะเหมือนกันเรียงต่อเนื่องกันไป
2. จังหวะสลับ เป็นจังหวะขององค์ประกอบที่มีลักษณะสลับกันไปมาอย่างเป็นระเบียบ
3. จังหวะแปร เป็นจังหวะขององค์ประกอบที่มีการเปลี่ยนแปลงของลักษณะไปที่ละเล็กน้อย เช่น อ่อนกลาง แก่ เข้ม จังหวะแปรนี้เมื่อนำไปใช้งานทัศนศิลป์อย่างเหมาะสมสามารถชักนำให้ผู้ดูรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวได้

ลวดลาย

ลวดลาย (pattern) คือลักษณะการจัดวางองค์ประกอบเรียงต่อกันซ้ำๆ ต่อเนื่องอย่างเป็นจังหวะ เกิดเป็นลักษณะเฉพาะ และทำให้เกิดเอกภาพกลมกลืนขึ้นในผลงานนั้นๆ

ภาพที่ 13 การซ้ำแบบเป็นจังหวะ

ที่มา : <https://kitsanabbcit58wordpress.com> (15 กุมภาพันธ์ 2562)

2. ทฤษฎีสี

ความหมายของสี

สี (Colour) ตาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ลักษณะของแสง ที่ปรากฏแก่สายตารเรา ให้เห็นเป็น สีขาว ดำ แดง เขียว ฯลฯ หรือการสะท้อนรัศมีของแสงมาสู่ตาเรา สีที่ปรากฏในธรรมชาติ เกิดจากการสะท้อนของแสงสว่าง ตกกระทบกับวัตถุแล้ว เกิดการหักเหของแสง (Spectrum) สีเป็นคลื่นแสงชนิดหนึ่ง ซึ่งปรากฏให้เห็น เมื่อแสงผ่านละอองไอน้ำ ในอากาศ หรือ แท่งแก้วปริซึม ปรากฏเป็นสีต่างๆ รวม 7 สี ได้แก่ สีแดง ม่วง ส้ม เหลือง น้ำเงิน คราม และเขียว เรียกว่า สีรุ้ง ที่ปรากฏบนท้องฟ้า ตามธรรมชาติในแสงนั้น มีสีต่างๆรวมกัน อยู่อย่างสมดุล เป็น แสงสีขาวใส เมื่อแสงกระทบกับสีของวัตถุ ก็จะสะท้อนสีวัตถุนั้น ออกมาเข้าตาเรา วัตถุสีขาวจะสะท้อนได้ทุกสี ส่วนวัตถุสีดำนั้น จะดูดกลืนแสงไว้ ไม่สะท้อนสีใด ออกมาเลย

อนันต์ ประภาโส (2558:6) ได้ให้ความหมายของสี ไว้ว่า สีหมายถึง ลักษณะของแสงสว่าง ปรากฏแก่ตาให้เห็นเป็นขาว ดำ แดง เขียว เป็นต้น เช่น สีทาบ้าน สีย้อมผ้า สีวาดภาพ สีของใบไม้ ผลไม้ สีของท้องฟ้า เป็นต้น

ฉัตรชัย อรรถปักษ์ (2554: 73) สี หมายถึง ปรากฏการณ์ที่แสงส่องกระทบวัตถุแล้วสะท้อนคลื่นแสงบางส่วนเข้าตา เมื่อระบบประสาทตาประมวลผลจึงรับรู้ว่ามีขนาดรูปร่าง ลักษณะผิว และสีเป็นอย่างไร จากความหมายของสี

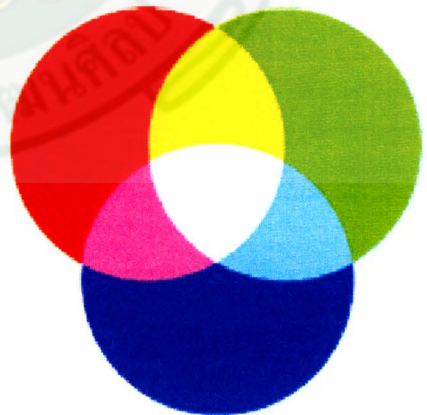
สรุปได้ว่า สี หมายถึง สิ่งที่ปรากฏอยู่บนโลก ทุกสิ่งที่เรามองเห็นรอบตัว ล้วนแต่มีสีสันหลายหลากมีทั้งสีที่สร้างขึ้นตามธรรมชาติ และสีที่มนุษย์รังสรรค์ขึ้น สีสมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมนุษย์ สีสมีผลต่อความรู้สึกอารมณ์ จินตนาการ การสื่อความหมายและความสุขในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า สีสมีอิทธิพลต่อมนุษย์เราเป็นอย่างสูง และมนุษย์ก็ใช้ประโยชน์ จากสี ในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ทฤษฎีแม่สี

แม่สี (Primary Color) แม่สี คือ สีที่นำมาผสมกันแล้วทำให้เกิดสีใหม่ ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากสีเดิม แม่สี มีอยู่ 2 ชนิด คือ

1. แม่สีของแสง (Light Color)
2. แม่สีวัตถุธาตุ (Pigmentary Primary)

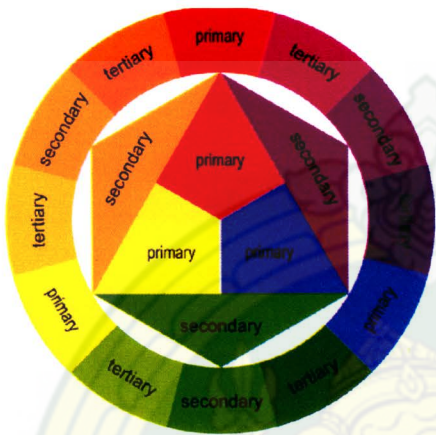
1. แม่สีของแสง (Light Color) หมายถึง แม่สีที่เกิดจากแสงของดวงอาทิตย์ และแสงของไฟฟ้าซึ่งนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษชื่อ เซอร์ ไอแซก นิวตัน ได้ค้นพบทฤษฎีของแสงในอากาศ การหักเหของแสงผ่านแท่งแก้วปริซึม โดยมีแม่สีแสงสว่าง 3 สี คือ สีแดง สีเขียว สีน้ำเงินคราม และเมื่อนำเอาสีทั้ง 3 สีมาประสานกันจะเกิดเป็นสีขาว

ภาพที่ 14 แม่สีของแสง

ที่มา : <https://th.wikipedia.org> (15 กุมภาพันธ์ 2562)

2. แม่สีวัตถุธาตุ (Pigmentary Primary) หมายถึง “วัตถุที่มีสีอยู่ในตัว” สามารถนำมาระบาย ทา ย้อม และผสมได้เพราะมีเนื้อสีและสีเหมือนตัวเอง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าแม่สีของช่างเขียนสีต่างๆ จะเกิดขึ้นมาอีกมากมาย ด้วยการผสมของแม่สี แม่สีวัตถุธาตุ เป็นสีที่ได้มาจากธรรมชาติ และจากการสังเคราะห์โดยกระบวนการทางเคมี มี 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุเป็นแม่สีที่นำมาใช้งานกันอย่างกว้างขวาง ในวงการศิลปะ วงการอุตสาหกรรม ฯลฯแม่สีวัตถุธาตุ เมื่อนำมาผสมกันตามหลักเกณฑ์ จะทำให้เกิด “วงจรัสสี” ซึ่งเป็นวงสีธรรมชาติ เกิดจากการผสมกันของแม่สีวัตถุธาตุ เป็นสีหลักที่ใช้งานกันทั่วไป

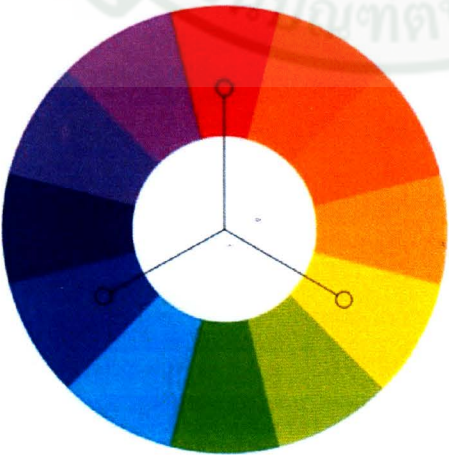

ภาพที่ 15 แม่สี
ที่มา : ฉัตรชัย อรรถปักษ์ องค์ประกอบศิลปะ, 74

วงสีธรรมชาติ

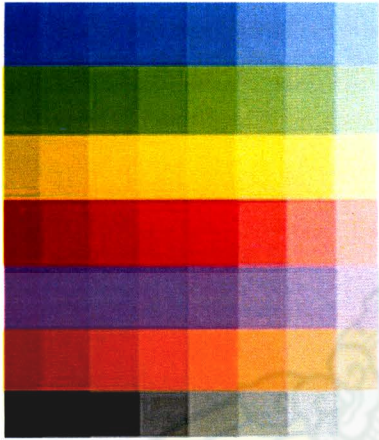
สีที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ นั้นเกิดจากสีที่เรียกว่าสีวัตถุธาตุ ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์กันในวงสี แบ่งออกเป็น 3 ขั้นดังนี้

- สีขั้นที่ 1 เรียกว่าแม่สี เป็นสีพื้นฐาน มีสี 3 สี คือ สีน้ำเงิน สีเหลือง สีแดง
- สีขั้นที่ 2 เกิดจากการผสมกันของสีขั้นที่ 1 จำนวน 2 สี สีละเท่าๆ กัน ทำให้ได้สีใหม่ 3 สี คือ สีส้ม สีม่วง สีเขียว
- สีขั้นที่ 3 เกิดจากการผสมกันของสีขั้นที่ 1 กับสีขั้นที่ 2 ที่อยู่ในอัตราส่วนเท่ากันทำให้ได้สีใหม่อีก 6 สี คือ สีม่วงน้ำเงิน สีเขียวน้ำเงิน สีเขียวเหลือง สีส้มเหลือง สีส้มแดง และสีม่วง

ภาพที่ 16 วงจรัสสีธรรมชาติ
ที่มา : men.mthai.com (18 มีนาคม 2562)

น้ำหนักของสี (Value) หมายถึงความสว่างหรือความมืดของสี ถ้าผสมสีขาวเข้าไปในสีอีกสีหนึ่ง สีนั้นจะสว่างขึ้น หรือมีน้ำหนักอ่อนลง และถ้าเราเพิ่มสีขาวเข้าไปทีละน้อยๆ เป็นลำดับ เราจะได้ค่าสีหรือน้ำหนักของสีที่เรียงลำดับจากเข้มที่สุดไปจนอ่อนที่สุด

ภาพที่ 17 น้ำหนักของสี

ที่มา : WWW.illustrcourse.com (19 สิงหาคม 2562)

ความจัดของสี (Intensity) หมายถึงความสดหรือความบริสุทธิ์ของสีหนึ่ง สีที่ถูกผสมด้วยสีดำจะหม่นลงความจัดหรือความบริสุทธิ์จะลดลง ความจัดของสีจะเรียงลำดับจากจัดสุดไปจนหม่นที่สุด ได้หลายลำดับ ด้วยการค่อยๆ เพิ่มปริมาณของสีดำที่ผสมเข้าไปทีละน้อย จนถึงลำดับที่ความจัดของสีน้อยที่สุด คือเกือบดำ

หน้าที่ของสี

สีทำหน้าที่เช่นเดียวกับน้ำหนักทุกประการ แต่เพิ่มหน้าที่ที่สำคัญที่สุดขึ้นอีกประการหนึ่งคือ ให้อารมณ์ความรู้สึกด้วยตัวเองโดยตรง

ความรู้สึกต่อสี

สีมีอิทธิพลต่อจิตใจมนุษย์ สามารถทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ มากมาย เช่น

ชื่อสี

แดง

เขียว

เหลือง

ส้ม

ม่วง

ฟ้า

ชมพู

น้ำเงิน

น้ำตาล

เทา

ดำ

ขาว

ความรู้สึกที่มีต่อสี

ตื่นเต้น รุนแรง กล้าหาญ มีอำนาจ

สดชื่นมีพลัง สบาย มีชีวิตชีวา

ร่าเริง สดใส กระชุ่มกระชวย

สนุกสนาน ร่าเริง อบอุ่น

เศร้า ผิดหวัง

สดใส สะอาด เรียบร้อย

อ่อนหวาน นุ่มนวล น่ารัก

สุขุม เยือกเย็น สงบ

เก่า แห้งแล้ง ทรุดโทรม

เศร้า สงบ สุขุม เรียบร้อย สุภาพ

หดหู่ เศร้า ลึกลับหนักแน่น

บริสุทธิ์ ใหม่ สะอาด

(ฉัตรชัย อรรถปักษ์, 2551 : 85)

วรรณะของสี (Tones)

วรรณะของสี หมายถึง สภาพของสีส่วนรวมที่ให้ความรู้สึกไม่ขัดกับสายตาจากวงสีธรรมชาติ เราสามารถแบ่งสีออกเป็นสองวรรณะ ดังนี้

1. วรรณะร้อน (Warm tones) หมายถึง กลุ่มสีที่ให้ความรู้สึกร้อนหรืออุ่น ประกอบด้วย สีเหลือง ส้ม-เหลือง ส้ม ส้ม-แดง แดง และม่วง-แดง สีฝ่ายร้อนอาจจะไม่ใช่สีสดๆ ดังเห็นในวงจรสีเสมอไป เพราะสีในธรรมชาติย่อมมีสีที่แตกต่างไปจากนี้อีกมาก ถ้าหากสีใดมีอิทธิพลไปทางสีแดงหรือส้ม เช่น สีน้ำตาล ก็เป็นสีฝ่ายร้อน

2. วรรณะเย็น (Cool tones) หมายถึง กลุ่มสีที่ให้ความรู้สึกเยือกเย็น สงบ เรียบ ประกอบด้วย สีเขียว-เหลือง เขียว เขียวน้ำเงิน น้ำเงิน น้ำเงินม่วง และม่วง

ภาพที่ 18 สีวรรณะร้อน

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

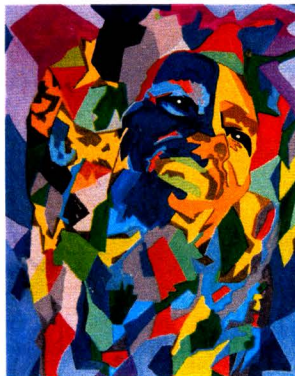

ภาพที่ 19 สีวรรณะเย็น

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

3. การประสานสีต่างวรรณะ สีทุกสีสามารถทำให้ดูอบอุ่นขึ้นด้วยการผสมสีแดง สีส้ม หรือสีเหลือง ถ้าจะทำให้เย็นลงให้สีขาว สีฟ้า สีน้ำเงิน หรือสีเขียว เข้าไปผสมสีต่างๆ สีที่ถูกผสมก็จะเย็นลง สีวรรณะร้อนมีแนวโน้มที่จะอยู่ข้างหน้าของภาพ ในขณะที่วรรณะเย็นจะให้ความรู้สึกอยู่ถดถอยออกไป

การประสานสีต่างวรรณะคือ การนำสีวรรณะร้อนและสีวรรณะเย็นมาบรรยายผสมกันในภาพเดียวกัน ถ้าปริมาณของสีวรรณะร้อนมีประมาณ 70% และปริมาณของสีวรรณะเย็น 30% ภาพนั้นก็จะ เป็นวรรณะร้อน ในขณะเดียวกันถ้าปริมาณของสีวรรณะเย็น 70% ปริมาณของสีวรรณะร้อน 30% ภาพ นั้นก็จะเป็นวรรณะเย็น

ภาพที่ 20 การประสานสีต่างวรรณะ

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลป

นครศรีธรรมราช

การใช้สี

การใช้สีมีอยู่ 2 วิธีใหญ่ๆ คือ การใช้สีกลมกลืน กับการใช้สีตัดกัน แต่จะใช้ให้กลมกลืนหรือตัดกันเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจุดหมายของศิลปินแต่ละคนในงานแต่ละงาน การใช้สีก็เช่นเดียวกับการใช้ทัศนธาตุอื่นๆ ถ้ากลมกลืนจนเกินไปก็จืดชืดและน่าเบื่อ ถ้าตัดกันมากเกินไปก็เกิดความขัดแย้งสับสนจนทนไม่ได้ การใช้สีทั้งสองวิธีนี้ยังพอแยกออกได้ดังนี้

สีเอกรงค์ (Monochrome) ได้แก่ การใช้สีเดียวที่มีน้ำหนักอ่อนแก่หลายลำดับเป็นการใช้สีกลมกลืนแบบสีเดียว

ภาพที่ 21 สีเอกรงค์

ที่มา : ดำรง วงศ์อุปราช ศิลปินแห่งชาติ

สีคู่ประกอบหรือสีปฏิปักษ์

สีทุกสีจะมีสีคู่หรือที่เรียกว่า สีตัดกันอย่างแท้จริง สีคู่คือสีตรงข้ามจากวงจรสีนั่นเอง

สีเหลือง	คู่กับ	สีม่วง
สีเขียวเหลือง	คู่กับ	สีม่วง-แดง
สีเขียว	คู่กับ	สีแดง
สีเขียวน้ำเงิน	คู่กับ	สีส้ม-แดง
สีน้ำเงิน	คู่กับ	สีส้ม
สีม่วงน้ำเงิน	คู่กับ	สีส้ม-เหลือง

ภาพที่ 22 สีคู่หรือสีปฏิปักษ์

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สีกลมกลืน (Harmony Color) หมายถึง สีที่มีค่าน้ำหนักความอ่อนเข้มใกล้เคียงกันในวงจรสี หรือสีที่อยู่ข้างเคียง ตามหลักของการประสานสีเรียงตามลำดับในวงจรสี ความกลมกลืนของสีทำได้หลายลักษณะ

1. กลมกลืนด้วยค่าของน้ำหนักของสีๆเดียว (Total Value Harmony) คือการใช้สีเพียงสีเดียว แต่มีค่าหลายน้ำหนัก หรือเป็นแบบเดียวกับ สีเอกรงค์ อาจใช้การผสมสีขาวให้น้ำหนักอ่อนลง หรือผสมดำให้น้ำหนักเข้มขึ้น

2. กลมกลืนโดยใช้สีใกล้เคียง (Symple Harmony) เป็นการใช้สีข้างเคียงกันในวงจรสีซึ่งมีลักษณะสีใกล้เคียงกัน เช่น ม่วง - ม่วงน้ำเงิน - น้ำเงิน หรือ เขียวเหลือง - เขียว - เขียวน้ำเงิน ฯลฯ

3. สีกลมกลืนโดยใช้สีคู่ผสม (Two Colours Mixing) หมายถึง สีคู่ใดคู่หนึ่งที่ผสมกันแล้วได้สีที่ 3 เช่น สีนํ้าเงิน ผสมกับสีเหลืองได้สีเขียว แล้วนำทั้ง 3 สี มาใช้ในงานเดียวกัน เป็นต้น

4. สีกลมกลืนโดยใช้วรรณะของสี (Tone) หมายถึง การนำสีในกลุ่มวรรณะเดียวกันมาจัดอยู่ด้วยกัน เช่น สีในวรรณะร้อนได้แก่ เหลือง เหลือง-ส้ม ส้ม หรือสีในวรรณะเย็นได้แก่ ม่วง-น้ำเงิน น้ำเงิน เขียว-น้ำเงิน นำมาประกอบในภาพเดียวกัน เป็นต้น

ภาพที่ 23 สีกลมกลืน

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 24 สีกลมกลืน

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สีเลื่อมพราย (Scintillation/Vibration)

เป็นการสร้างใช้สีให้เกิดปฏิกิริยาสั่นสะเทือนเคลื่อนไหวต่อสายตา โดยอาศัยสีตรงข้ามและสีส่วนประกอบเป็นตัวทำให้เกิดปฏิกิริยาทางสายตาในผลงานจิตรกรรม การใช้สีเลื่อมพรายคือการ จุดแต้ม ระบาย เป็นส่วนเล็กๆ หลากหลายสีสลับกันไปด้วยสีสดๆ

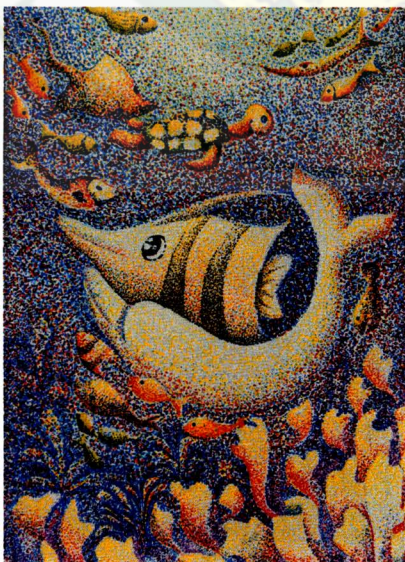
ศิลปินกลุ่มโนโอ-อิมเพรสชันนิสม์ได้ใช้เทคนิคการระบายสีด้วยการแต้มสีเป็นจุดๆ ลงบนภาพถูกวางไว้เคียงข้างกัน เช่น ถ้าต้องการระบายสีส้มจะนำสีเหลืองกับสีแดงมาผสมกันแล้วจึงระบาย แต่กลับนำเอาส่วนผสมของสีส้ม คือสีแดงและเหลืองมาจุดสลับใกล้ๆ กัน เมื่อเราดูการสลับสีโดยรวม สีแดงกับสีเหลืองจะกลายเป็นสีส้มตามต้องการ และลดความเข้มลงด้วยการนำสีคู่ของสีส้ม คือสีน้ำเงิน จุดลงไปปะปนด้วยทำให้สีส้มลดความสดใสลงผลที่ได้สีที่งดงาม และมีการเคลื่อนไหวและสั่นสะเทือนของบรรยากาศภายในภาพให้มีความรู้สึกเคลื่อนไหว

ลักษณะวิธีการของสีเลื่อมพรายและวิธีการของศิลปินกลุ่มโนโอ-อิมเพรสชันนิสม์ดังกล่าว มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานชุดสี่สรรค์เครื่องแต่งกายโนราเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 25 สีเลื่อมพราย

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 26 สีเลื่อมพราย

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สีเอกรงค์ (Monochromes Color)

สีเอกรงค์ คือ สีเดียวหรือสีที่แสดงออกมาเด่นเพียงสีเดียวซึ่งเหมือนว่าจะคล้ายกับสีส่วนรวมหรือสีครอบงำ แต่ที่จริงแล้วสีทั้งสองชนิดมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป สีส่วนรวมนั้นสีที่ใช้อาจเป็นสีสดหรือสีที่ลดค่าลงไปแล้วคือ เมื่อเอาสีที่สดใสเป็นจุดเด่นของภาพแล้ว สีที่เป็นส่วนประกอบรอบๆ ต้องลดค่าความสดลงแล้วนำเอาสีที่จุดเด่นนั้นไปผสมด้วยบ้างทุกๆ แห่งในภาพ ข้อสำคัญคือ สีที่จะนำมาประกอบนั้นจะใช้ก็สีก็ตาม แต่โดยส่วนใหญ่นิยมใช้ไม่เกิน 5 สี โดยนำมาจากวงจรสีวรรณะใดวรรณะหนึ่ง ไม่นิยมนำมาจากสองวรรณะ รวมทั้งสีที่ต้องการใช้เป็นสีพื้น(เอกรงค์)ด้วย เพราะสีที่อยู่ในวรรณะเดียวกันจะผสมกลมกลืนกันง่ายกว่า

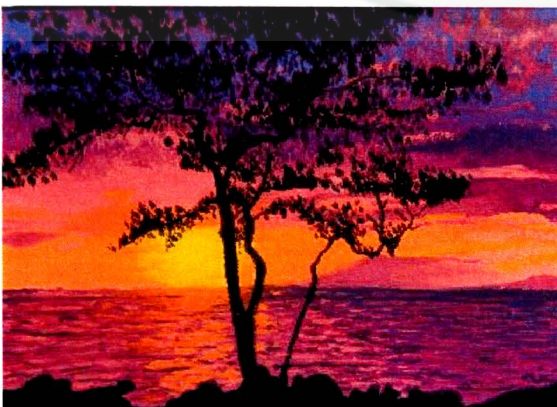
ภาพที่ 27 สีเอกรงค์

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สีส่วนรวมหรือสีครอบงำ (Tonality)

สีส่วนรวมหรือสีครอบงำหมายถึงสีใดสีหนึ่งที่มีจำนวนมากกว่าสีอื่นในพื้นที่หรือภาพนั้นๆ เช่น ภาพต้นไม้ที่เรามองเห็นเป็นสีเขียว แต่ความจริงแล้วในสีเขียวของต้นไม้ นั้นอาจมีสีอื่นประกอบอยู่ด้วย เช่น สีเขียวอ่อน สีเหลือง สีน้ำตาล เป็นต้น แบ่งได้สองประการคือ

1. ครอบงำโดยมีสีใดสีหนึ่งแผ่กระจายเต็มภาพ เช่น ภาพทุ่งหญ้า ซึ่งแม้จะมีสีอื่นๆ ของพวกดอกไม้ ลำต้น ก็ตามแต่สี ส่วนรวมก็ยังเป็นสีเขียวของทุ่งหญ้าอยู่นั่นเอง
2. การครอบงำของสีที่เกิดขึ้นระหว่างสี เช่น ถ้าเรานำเอาสีแดงและสีเหลืองมาระบายเป็นจุดๆ บนกระดาษสลับกันเต็มไปหมด เมื่อดูโดยรวมเราจะเห็นสองสีผสมกันกลายเป็น สีส้ม หรือ ต้นไม้ ประกอบด้วยสีเหลือง น้ำตาล ดำ เขียวแก่ เขียวอ่อน แต่เมื่อดูโดยรวมก็กลับกลายเป็นสีเขียว

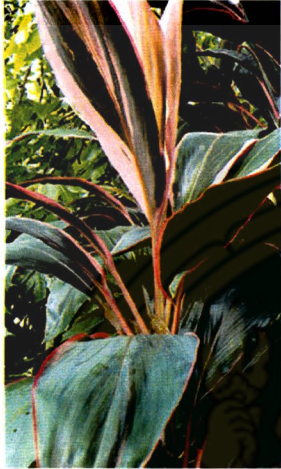

ภาพที่ 28 สีส่วนรวมหรือสีครอบงำ

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สีขัดกัน (Discord)

สีขัดกันหมายถึง การใช้สีผสมกันมากเกินไปจนเกินไปอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายจำเป็นต้องมีการขัดเพื่อแก้ความเลี่ยน ดังเช่นภาพเขียนถ้าใช้สีวรรณะร้อนเต็มทั้งภาพจะชวนให้ดูเบื่อหน่ายได้ถ้ามีสีขัดปะปนอยู่บ้าง จะช่วยทำให้สีที่รุนแรงนั้นมีความงามขึ้น เราจะเห็นความงามของสีขัดในธรรมชาติ เช่นท้องฟ้ายามพระอาทิตย์ตกเย็น สีของใบไม้ โกลสหรือบอนสีเราจะเห็นใบสีเขียวเข้มจะมีเส้นแดงขอบใบสีชมพู หรือสีแดง ปะปนในรายละเอียดที่ผิวใบ บางครั้งเราจะพบสีขัดแทรกอยู่ในขนนก หรือดอกไม้ ข้อสำคัญของสีขัด จะให้ผลดีต่อเมื่อใช้สีปริมาณเพียงเป็นจุดหรือปริมาณน้อย สีขัด เป็นสีเพื่อเน้นให้จุดเด่นไม่ให้จืดชืดหรือลดความรุนแรงของสีลง

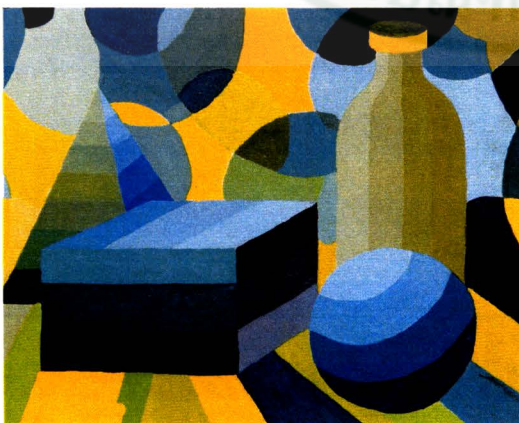
ภาพที่ 29 สีขัดที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ภาพที่ 30 สีขัดกัน
ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สีสว่างในที่มืด (Intensity)

หมายถึง ความสด หรือความบริสุทธิ์ของสีใดสีหนึ่ง สีที่ถูกผสมด้วย สีดำจนหม่นลง ความจัดหรือความบริสุทธิ์จะลดลง ความจัดของสีจะเรียงลำดับจากจัดที่สุด ไปจน หม่นที่สุด ได้หลายลำดับ ด้วยการค่อยๆ เพิ่มปริมาณของสีดำที่ผสมเข้าไปทีละน้อยจน ถึงลำดับที่ความจัดของสีมีน้อยที่สุดคือ เกือบเป็นสีดำ

ภาพที่ 31 สีสว่างในที่มืด

ที่มา : นักเรียนวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

บทที่ 3

การดำเนินงานวิจัยสร้างสรรค์

การวิจัยสร้างสรรค์เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุดชุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล
2. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล

การศึกษาข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานมีดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาสีเส้นและลวดลายเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุดชุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้สีจากชุดแต่งกายโนรา สีที่นำมาใช้ล้วนมีความสดใส มีความสดของสีโดยไม่ได้ลดค่าของสีลงมากนัก การประกอบกันของสีบนลวดลายและรูปทรงได้ใช้สีในวรรณะร้อนและวรรณะเย็น ประกอบอยู่ในลวดลายรูปทรงเดียวกันเพื่อให้เกิดความงามที่เหมาะสมไม่เกิดความเบื่อหน่ายในลวดลายนั้นๆ อีกทั้งยังทำให้สีมีพลังในลวดลายและรูปทรงนั้นๆ ความมีลักษณะเฉพาะของเครื่องแต่งกายอีกรูปแบบที่ขึ้นส่วนต่างๆ สามารถแยกออกจากกันได้ และนำมาประกอบเป็นรูปทรงเครื่องแต่งกายบนกายวิภาคของนักแสดง ทำให้ขณะแสดงเส้นและรูปทรงที่ร้อยด้วยลูกปัดตามชิ้นส่วนต่างๆ มีความเป็นอิสระสามารถเคลื่อนไหวและพริ้วไปตามจังหวะของการทำรำในการแสดงของนักแสดง สีเส้นและความพริ้วไหวเหล่านี้ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ที่ได้ชมเมื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานด้านจิตรกรรมโดยใช้สีอะครีลิค กำหนดจุดเม็ดเล็กๆ ด้วยกรวยแทนลูกปัดเรียงเป็นสี เป็นเส้น เป็นลวดลาย และรูปทรงต่างๆ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

ในการวิจัยเชิงสร้างสรรค์นี้ผู้วิจัยได้หาข้อมูลจากนักแสดงโนราจากสถานที่ต่างๆ เพื่อศึกษาเรื่องสีและลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา ทั้งการแสดงของนักแสดงในจังหวัดนครศรีธรรมราช และการแสดงของนักแสดงจากจังหวัดพัทลุง โดยการดูจากสถานที่จริงและบันทึกเป็นภาพถ่ายเพื่อศึกษาสีและลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา แล้วนำมาร่างภาพลายเส้นหารูปแบบและจังหวะที่จะสร้างสรรค์ผลงานโดยวิธีการจุดจากกรวย ประกอบด้วยดังนี้

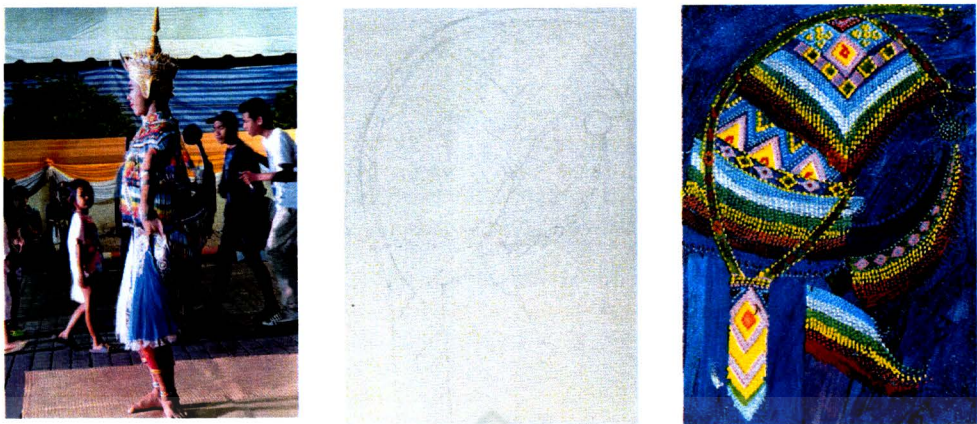
1.1.1 ข้อมูลและภาพต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการแสดงของนักแสดงของจังหวัดพัทลุง โดยสีสันทองเครื่องแต่งกายโนราห์มีสีสันที่สดใส มีโทนสีอยู่ในวรรณะร้อนและวรรณะเย็นประกอบผสมผสานเป็นเส้นและลวดลายต่างๆ รูปทรงและลวดลายไม่ได้แบ่งแยกว่าเป็นลักษณะของนักแสดงหญิงหรือชายแต่ในชุดเครื่องแต่งกายทุกชุดของนักแสดง จะประกอบกันของสีทั้งสองวรรณะปรากฏอยู่บนรูปทรง

ภาพที่ 32 ข้อมูลและภาพต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 1
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการหาจังหวะลวดลาย ท่าทางในส่วนของการแต่งกายชุดโนราห์ รูปทรงทางด้านหน้า ในขณะที่นักแสดงเตรียมความพร้อมสำหรับการแสดงโนราห์ของนักแสดงจากจังหวัดพัทลุง นำสีสันทอง ลวดลาย รูปทรงต่างๆ มาร่างภาพด้วยลายเส้น โดยใช้เส้นโค้งที่แสดงถึงความรู้สึกเคลื่อนไหว พริ้วไหว ร่าเริง เส้นตรงที่แสดงถึงความแข็งแรง สง่างามน่าเกรงขาม และลวดลายรูปทรงเรขาคณิตให้มีความผสมผสานกันลงตัวก่อนที่จะสร้างต้นแบบสีเพื่อหาขั้นตอนการลงสีให้มีความสดใส และนำไปขยายบนงานสร้างสรรค์จริงตามขนาดที่กำหนดโดยใช้กรวยในการจุ่มสีในผลงานสร้างสรรค์ทั่วทั้งภาพ

1.1.2 ข้อมูลที่เก็บจากสถานที่จริงของการแสดงโนรา และภาพต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 33 ข้อมูลและภาพต้นแบบลายเส้น และสี ของผลงานชิ้นที่ 2
ที่มา : โสภิต เดชนะ

ในผลงานชิ้นที่ 2 นี้ได้หาจังหวะการแสดงโนราขณะแสดงจริงในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในรูปทรงด้านข้าง นำเอาเฉพาะส่วนของเครื่องแต่งกายมาเป็นต้นแบบ นำมาร่างภาพลายเส้นบนกระดาษเพื่อหารูปทรงและจังหวะของเส้น จากนั้นนำมาลงบนผ้าใบขนาดเล็กเพื่อทดลองเรื่องสีการรองสีพื้นชั้นที่ 1 เพื่อกำหนดความสดของสีในสีชั้นที่ 2 ที่เกิดจากการจูดด้วยกรวยที่เรียงต่อกัน และกำหนดสีที่เกิดจากการจูดด้วยกรวยให้มีความสดของสีตามที่ต้องการประกอบเป็นลวดลาย เป็นรูปทรงซึ่งส่วนใหญ่เป็นรูปทรงเรขาคณิตประกอบกัน จากนั้นนำมาขยายเป็นผลงานสร้างสรรค์จริงตามขนาดที่กำหนด

1.1.3 ข้อมูลที่เก็บจากสถานที่จริงของการแสดงโนรา และภาพต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 34 ข้อมูลและภาพต้นแบบลายเส้นของผลงานชิ้นที่ 3
ที่มา : โสภิต เดชนะ

ในผลงานชิ้นที่ 3 ได้นำท่าทางการแสดงโนราจากนักแสดงนครศรีธรรมราชในขณะแสดงจริงทางด้านหลังมาเป็นต้นแบบ นำเรื่องราว ลวดลาย รูปทรงต่างๆ มาร่างภาพลายเส้นบนกระดาษเฉพาะในส่วนของเครื่องแต่งกาย โดยใช้เส้นที่แสดงถึงความพลิ้วไหว และลวดลายบนเครื่องแต่งกายที่แสดงถึงความมั่นคงแข็งแรง

1.1.4 ข้อมูลที่เก็บจากสถานที่จริงของการแสดงโนรา และภาพต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 4

ภาพที่ 35 ภาพข้อมูลและภาพร่างต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 4

ที่มา : โสภิต เดชนะ

ในผลงานชิ้นที่ 4 ได้หาจังหวะการแสดงโนราจากนักแสดงโนราในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในขณะแสดงจริงด้านเสียงขณะกำลังเดินมาเป็นต้นแบบในผลงานสร้างสรรค์ ลักษณะของสี่ส่วนใหญ่อยู่ในวรรณะเย็น และมีสีวรรณะร้อนมาผสมผสานกันในลวดลาย ร่างภาพลายเส้นบนกระดาษเฉพาะในส่วน of เครื่องแต่งกาย นำส่วนของผ้ามาประกอบโดยใช้เส้นที่แสดงถึงความพลิ้วไหว และลวดลายต่างๆ ของรูปทรง ก่อนที่จะขยายลงบนผลงานจริง

1.1.5 ข้อมูลที่เก็บจากสถานที่จริงของการแสดงโนรา และภาพต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 5

ภาพที่ 36 ข้อมูลของผลงานชิ้นที่ 5

ที่มา : โสภิต เดชนะ

ในผลงานชิ้นที่ 5 หารูปแบบของนักแสดงโนราจากจังหวัดพัทลุง ขณะเตรียมความพร้อมรอกการแสดง มาเป็นต้นแบบในผลงานสร้างสรรค์ ซึ่งเครื่องแต่งกายโนราชุดนี้ส่วนใหญ่อยู่ในวรรณะร้อนผสมผสานกับวรรณะเย็น และลักษณะสีของวรรณะเย็นได้ลดค่าความสดของสีในบางส่วน แต่โดยรวมสีสันทันยังคงสดใส น่าสนใจ ร่างภาพลายเส้นบนกระดาษเฉพาะในส่วน of เครื่องแต่งกายในรูปแบบของหมวกคณะจากแบบ โดยใช้เส้นที่แสดงถึงความพลิ้วไหว และลวดลายต่างๆ ของเครื่องแต่งกายโนราให้ได้องค์ประกอบที่ลงตัวก่อนที่จะขยายบนเฟรมผ้าใบขนาดใหญ่ตามที่ต้องการ

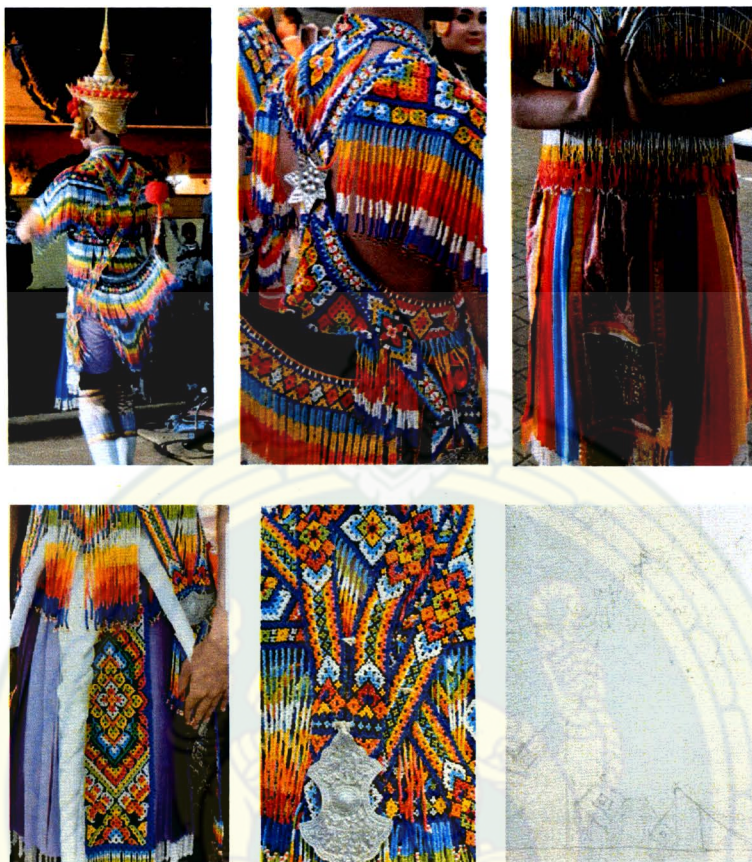
1.1.6 ข้อมูลที่เก็บจากสถานที่จริงการแสดงโนรา และภาพต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 6

ภาพที่ 37 ภาพข้อมูลและภาพร่างต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 6
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 6 ได้หาจังหวะการแสดงโนราจากนักแสดงในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในขณะแสดงจริง หลากหลายท่าทางมาเป็นต้นแบบในสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งลักษณะส่วนใหญ่อยู่ใน วรรณะเย็น มีวรรณะร้อนผสมผสานโดยสืมีความสดใสไม่ได้ลดค่าของสี ผลงานชิ้นนี้ได้นำรูปทรงและ ลวดลายมาจัดวางในรูปแบบใหม่โดยไม่คำนึงถึงกายวิภาคของนักแสดง จัดวางรูปทรงอย่างอิสระตาม ต้องการ โดยการร่างภาพลายเส้นหาจังหวะของลวดลายและรูปทรงของเครื่องแต่งกายให้ลงตัวก่อนที่ นำไปขยายจริงในผลงานสร้างสรรค์ตามขนาดที่กำหนด

1.1.7 ข้อมูลที่เก็บจากสถานที่จริงของการแสดงโนรา และภาพลายเส้นต้นแบบของผลงานชิ้นที่ 7 และ 8

ภาพที่ 38 ข้อมูลของผลงานชิ้นที่ 7,8

ที่มา : โสภิต เตชนะ

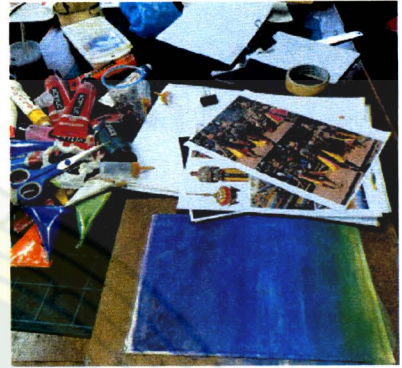
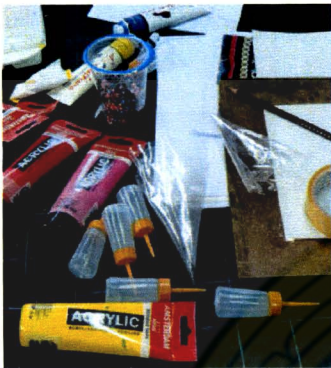
ในผลงานชิ้นที่ 7,8 ได้หาจังหวะการแสดงโนราในมุมและส่วนต่างๆ ของเครื่องแต่งกายโนรา โดยลักษณะของสีมีทั้งวรรณะร้อนและวรรณะเย็นสีมีความสดใส ผสมผสานกันในลวดลายและรูปทรง นำมาเป็นต้นแบบในสร้างสรรค์ผลงาน การจัดวางในรูปแบบใหม่อย่างอิสระไม่ได้คำนึงถึงกายวิภาคของนักแสดงที่สวมใส่ และในผลงานสองชิ้นนี้ได้นำลูกปัดจริงมาร้อยเป็นเส้น และลวดลายมาผสมผสานรวมกันกับลวดลาย รูปทรง จากเครื่องแต่งกายโนราที่เกิดจากจุดด้วยกรวยในผลงาน ร่างภาพลายเส้นหาจังหวะทิศทางและกำหนดตำแหน่งการวางรูปทรงลวดลายจากวัสดุลูกปัดจริงด้วยลายเส้นให้รูปแบบลงตัวก่อนที่จะขยายผลงานจริงบนเฟรมผ้าใบตามขนาดที่กำหนด

2. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

2.1 สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคการจุดจากกรวย

2.1.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสม เป็นส่วนที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน การสร้างเครื่องมือด้วยกรวยมีความสำคัญในการสร้างสรรค์งานชุดนี้ เพราะการสร้างสรรค์ผลงานประกอบด้วย การจุดสีซึ่งเกิดจากกรวยผู้วิจัยได้เตรียมอุปกรณ์ซึ่งทำจากพลาสติกหนาใส เพื่อกำหนดสีแต่ละสีลงไป ในกรวย และทดลองใช้ไม่ให้มีรอยร้าวของสีขณะปฏิบัติงาน

ภาพที่ 39 จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

2.1.2 กำหนดรูปแบบของผลงานสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ผลงาน จำนวน 8 ชิ้น แบ่งระยะการทำงาน เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลงานชิ้นที่ 1-5

ระยะที่ 2 ผลงานชิ้นที่ 6-8

โดยกำหนดรูปแบบของผลงานในแต่ละชิ้นดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นเรื่องราว รูปทรง ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนราในส่วนของด้านหน้า

ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นเรื่องราว รูปทรง ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนรา ในส่วนของด้านข้าง

ผลงานชิ้นที่ 3 เป็นเรื่องราว รูปทรง ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนราขณะแสดง ในส่วนของด้านหลัง

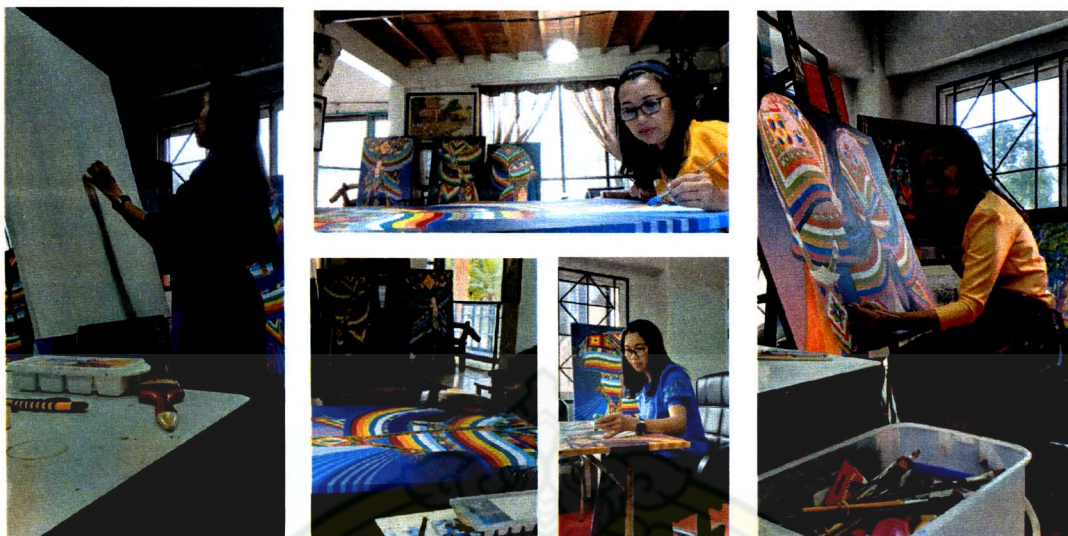
ผลงานชิ้นที่ 4 เป็นเรื่องราว รูปทรง ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนราขณะแสดง ในส่วนของด้านเฉียง

ผลงานชิ้นที่ 5 เป็นเรื่องราว รูปทรง ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนรา ในส่วนของด้านข้างในลักษณะเป็นกลุ่มที่รูปทรงซ้อนกัน

ผลงานชิ้นที่ 6 เป็นเรื่องราว รูปทรง ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนราในส่วนต่างๆ ที่สนใจและนำมาจัดวางเป็นรูปทรงใหม่อย่างอิสระ

ผลงานชิ้นที่ 7-8 เป็นเรื่องราว รูปทรง ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนรา ในส่วนต่างๆ ที่สนใจและนำมาจัดวางในรูปแบบใหม่ และในลวดลายบางส่วนได้นำวัสดุลูกปัดจริงมาประกอบรวมกับวัสดุทางวิทยาศาสตร์ประเภทแวววาวในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้

2.1.3 ลงมือปฏิบัติงาน สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด ชุตสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา

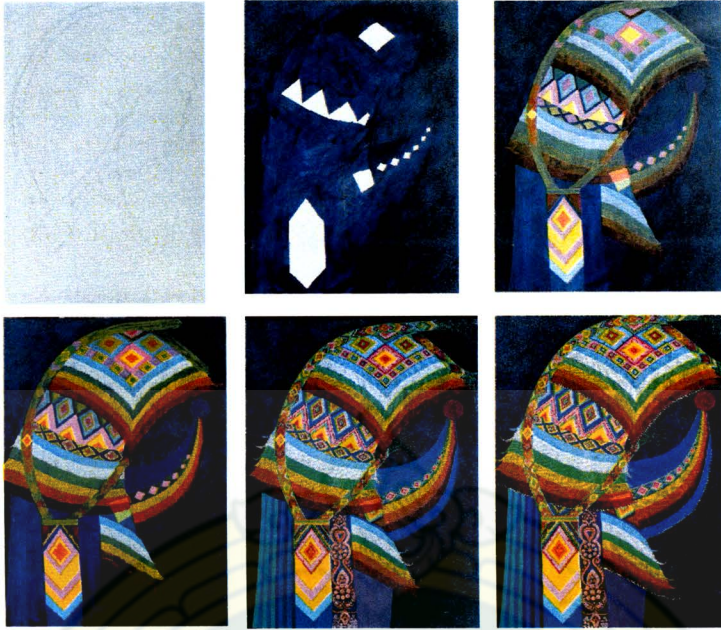
ภาพที่ 40 ปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์
ที่มา : โสภิต เดชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 41 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1
ที่มา : โสภิต เดชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 2

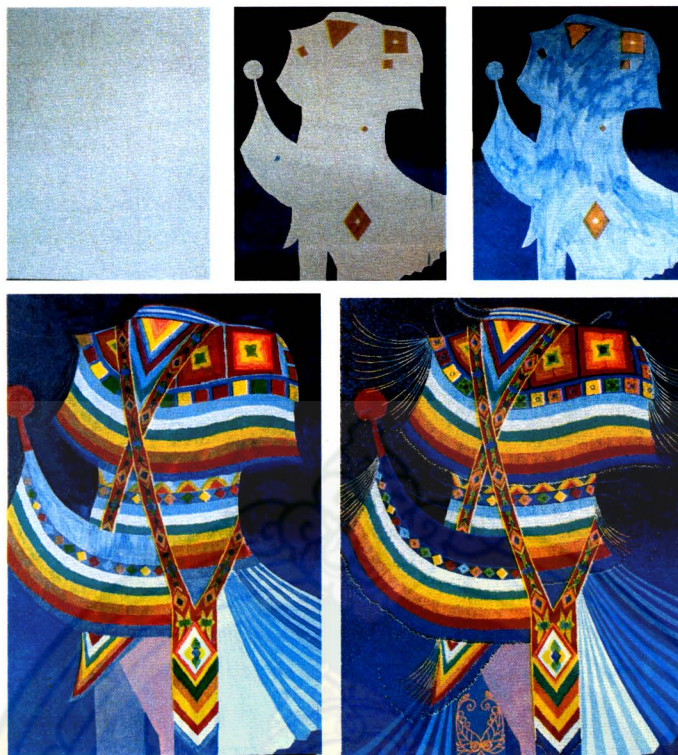
ภาพที่ 42 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 3

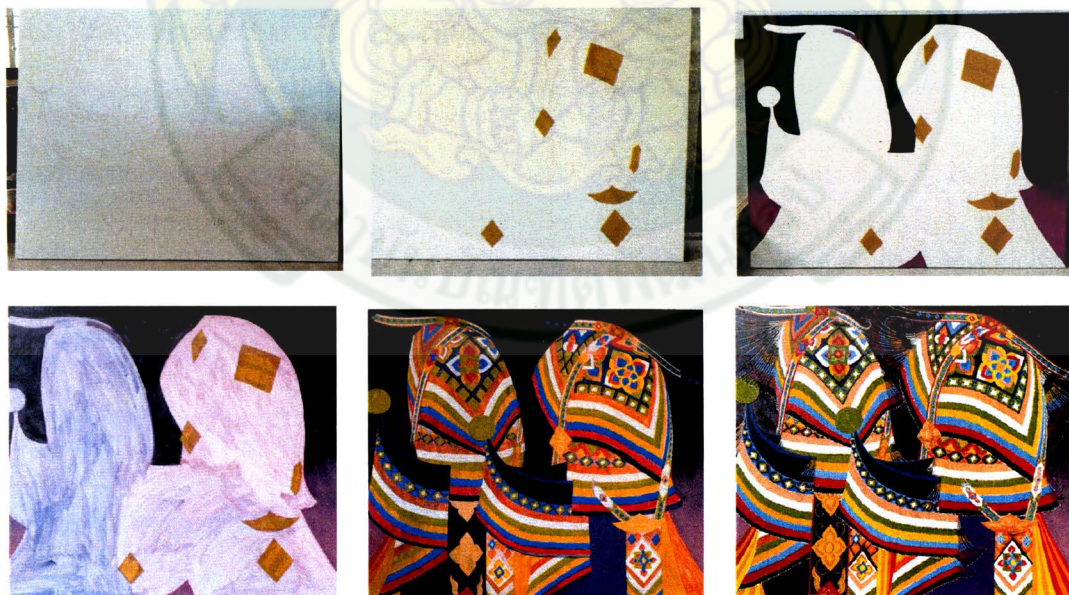
ภาพที่ 43 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 4

ภาพที่ 44 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4
ที่มา : โสภิต เดชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 5

ภาพที่ 45 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 5
ที่มา : โสภิต เดชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 6

ภาพที่ 46 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 6
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 7

ภาพที่ 47 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 7
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 8

ภาพที่ 48 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 8

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

2.1.4 สรุปขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

1. ร่างภาพลายเส้น บนกระดาษขนาดเล็กเพื่อหาทิศทางจังหวะ การจัดวาง ลวดลาย และรูปทรงต่างๆ ของเครื่องแต่งกายโนราให้ลงตัวเหมาะสม และร่างภาพสีในผลงานระยะแรก เพื่อหาขั้นตอนการลงสีในแต่ละชั้นเพื่อให้มีความสดมากที่สุด

2. ขยายภาพร่างลงบนเฟรมผ้าใบตามขนาดที่กำหนด

3. ลงสีโดยรวม และสร้างน้ำหนักอ่อนแก่ความแตกต่างของสีแต่ละรูปทรง และสีพื้น ซึ่งสีประกอบด้วยวรรณะเย็น ที่ให้ความรู้สึกสงบ ความสดชื่น ความคิดฝัน ความเรียบร้อย ผสมผสานกับสีวรรณะร้อน ที่ให้ความรู้สึกร้อนแรง กระตุ้นประสาทตาให้เกิดความกระปรี้กระเปร่า และอบอุ่นประกอบเรียงเข้าด้วยกันเป็นลวดลายรูปทรงในผลงานสร้างสรรค์

4. ตัดสีพื้นเป็นจุดเล็กๆ ด้วยแปรงเพื่อให้จุดที่พื้นหลังเพื่อสร้างพื้นผิวให้สอดคล้องกับลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราที่บีบจากกรวย

5. นำกรวยมาจุดสี ตามสีที่รองพื้นไว้ในขั้นที่ 1 สร้างเส้น ลวดลาย รูปทรง ด้วยการจุดสีเม็ดเล็กๆ จากกรวยจนเสร็จเรียบร้อย และนำไปเคลือบสีให้มันวาว ก่อนที่จะติดวัสดุทางวิทยาศาสตร์ประเภทแววาวลงบนผลงานอีกครั้งเพื่อให้ผลงานมีความสดใสแวววาวเมื่อโดนแสงและมีความเคลื่อนไหวในผลงานสร้างสรรค์

6. ผลงานสำเร็จ ที่สร้างสรรค์โดยใช้กรวยจุด สร้างน้ำหนักความอ่อนแก่ตามโครงสร้างของลวดลายต่างๆ กำหนดพื้นหลังให้มีความเข้ม เพื่อให้สี ลายลาย และรูปทรงดูเด่นน่าสนใจ และนำวัสดุประเภทแวววาวมาประกอบเข้ากับงาน เพื่อสร้างความเคลื่อนไหว และประกายแสงในรูปทรง ยามต้องแสงหรือเมื่อผู้ชมเดินผ่านไปมา

2.2 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชิ้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอน ของการปฏิบัติงาน และกระบวนการต่างๆ เพื่อประเมินผลของการทำงาน และหาแนวทางในการพัฒนาผลงานชิ้นต่อไป

2.3. การพัฒนาผลงาน

ผู้วิจัยได้แบ่งผลงานสร้างสรรค์เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นที่ 1-5 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากเครื่องแต่งกายโนราในด้านต่างๆ

ระยะที่ 2 ขั้นที่ 6 -8 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากเครื่องแต่งกายโนรา การจัดวางในรูปแบบใหม่อย่างอิสระผสมผสานกับลูกปัดจากเครื่องแต่งกายโนราร้อยเป็นลวดลายจริง

2.4 ปัญหาและการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์

จากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด ขุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา มีปัญหาในขณะสร้างสรรค์ผลงาน 3 ประการคือ

ปัญหาที่ 1 พื้นที่ว่าง ในผลงานชิ้นที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดขนาดเป็นเฟรมขนาดใหญ่กว่าคนจริง ลวดลายและรูปทรงต่างๆ มีขนาดใหญ่เกินไป ทำให้เกิดพื้นที่ว่าง ผู้วิจัยได้ลดขนาดของเฟรมให้เล็กลง และเท่าแบบคนจริงเพื่อปรับปรุงแก้ไขในชิ้นงานต่อไป

ปัญหาที่ 2 ปัญหาซึ่งเกิดจากสี ด้วยสีของเครื่องแต่งกายโนราสีมีความสดใส ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสีอะคริลิกเป็นสีในการแสดงออกเพื่อความเหมาะสมและสะดวกในการจุดสีจากกรวย การสร้างสรรค์ผลงานต้องวางแผน ในการวางโครงสีขั้นที่ 1 ไว้ให้ถูกต้อง ถึงจะทำให้สีที่จุดจากกรวยอีกครั้งดูสดใส และจะไม่ลดค่าของสีลงมากนัก เพราะจะทำให้สีดูไม่สด เช่น ในผลงานชิ้นที่ 1 การวางแผนขั้นตอนการกำหนดสียังไม่ลงตัวทำให้ผลงานในชิ้นนี้สียังดูไม่สดใสเท่าที่ต้องการ และได้หาวิธีการแก้ไขในชิ้นงานถัดมา

ปัญหาที่ 3 การเคลือบสี ผู้วิจัยต้องการให้สีมีความสดใส การเคลือบสีอีกครั้งเพื่อความมั่นใจจึงมีความจำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ขั้นตอนการเคลือบสี เนื่องจากผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ได้ใช้วัสดุทางวิทยาศาสตร์ประเภทแวววาวและลูกปัดจริงเข้ามาผสมผสานอีกครั้ง เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำงาน การเคลือบสีจึงต้องเคลือบในขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อไม่ไปลดค่าของวัสดุที่มีความมั่นใจ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิจัยสร้างสรรค์ เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด ชุตสีเส้นและ ลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง สร้างสรรค์ผลงานจากเรื่องราว สีเส้น ลวดลาย จากเครื่องแต่งกายโนรา นำมาสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบทางทัศนศิลป์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เรื่องทัศนธาตุ องค์ประกอบของศิลปะที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ได้แก่ สี เส้น รูปร่าง รูปทรง และพื้นผิว ซึ่งได้นำทัศนธาตุมาประกอบใช้ในให้เหมาะสมกับผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้

การวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 1

สี (Colour)

สีเป็นทัศนธาตุที่สำคัญมากที่สุดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ โดยสีที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน มาจากสีของเครื่องแต่งกายโนรา จากการศึกษาข้อมูลเรื่องสีของเครื่องแต่งกายโนรา พบว่าสีที่นำมา ประกอบเป็นลวดลาย รูปทรง เครื่องทรงต่างๆ จะใช้สีที่มีความสดใส สว่าง ไม่มีการลดค่าของสีลง มีทั้ง กลุ่มสีวรรณะร้อน (Warm tones) ซึ่งให้ความรู้สึกร้อน หรืออบอุ่นประกอบด้วย สีเหลือง ส้ม ส้มแดง แดง และม่วงแดง ส่วนวรรณะเย็น (Cool tones) ให้ความรู้สึกเยือกเย็น สงบประกอบด้วย สีเขียว เหลือง เขียว น้ำเงิน และม่วงน้ำเงิน นำมาผสมผสานออกแบบเป็นลวดลายรูปทรงต่างๆ การเลือกสีมาใช้ในผลงานสร้างสรรค์จึงเลือกใช้สีที่เป็นที่มีความสดมีความจัดของสีให้ลวดลายดูเด่น ผลงานชิ้นนี้ได้กำหนดพื้นหลังอยู่ในวรรณะเย็นซึ่งเป็นพื้นพื้นส่วนใหญ่ของภาพวางโทนสีเป็นสีน้ำเงินอมม่วงไล่สีจากน้ำหนึกเข้มมาสีน้ำหนึกอ่อน เพื่อให้โทนสีวรรณะร้อนของลวดลายโนรามีความเด่นชัดขึ้น

ภาพที่ 49 การวิเคราะห์สีและเส้น จากผลงานชิ้นที่ 1
ที่มา : โสภิต เดชนะ

เส้น (Line)

ในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดเส้นซึ่งเป็นทัศนธาตุที่สำคัญ ซึ่งเกิดจากการจุดจากกรวยเม็ดเล็กๆ เรียงต่อกันเป็นเส้นโค้ง เส้นเฉียง เส้นหยัก ที่สร้างความรู้สึกพลิ้วไหว เส้นตรงที่เกิดจากรอยยับของผ้าที่ให้ความรู้สึกแข็งแรงที่ประกอบกันของเครื่องแต่งกายโนราในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้โดยรวมทั้งภาพ

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form)

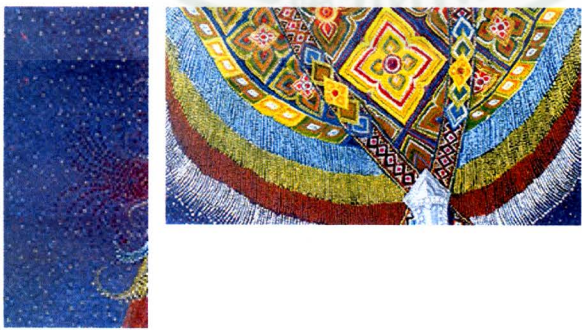
รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form) ในผลงานชิ้นนี้ เกิดจาก ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนรา ซึ่งรูปทรงมีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิตเป็นส่วนใหญ่ เช่น รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยม ที่แสดงถึงความแข็งแรงมั่นคงหนักแน่น และรูปทรงกลมมาผสมผสานประกอบกันเป็นลวดลาย ซึ่งรูปทรงโดยรวมมาจากกายวิภาคของคณธนะสวมใส่ชุดเครื่องแต่งกายโนราทางด้านหน้า

ภาพที่ 50 รูปทรงเครื่องแต่งกายโนราและภาพขยายลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราในมุมมองด้านหน้า ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 1
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

เทคนิค

ในผลงานชิ้นนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้การจุดที่เกิดจากกรวย จุดสีเรียงต่อกันให้เกิดเส้น ลวดลาย และรูปทรงต่างๆ ภายในภาพ ในส่วนของพื้นหลังจุดเกิดจากการติดสีด้วยแปรง และผสมผสานประกอบกับจุดที่เกิดจากกรวยในขั้นตอนการลงสีชิ้นที่ 2

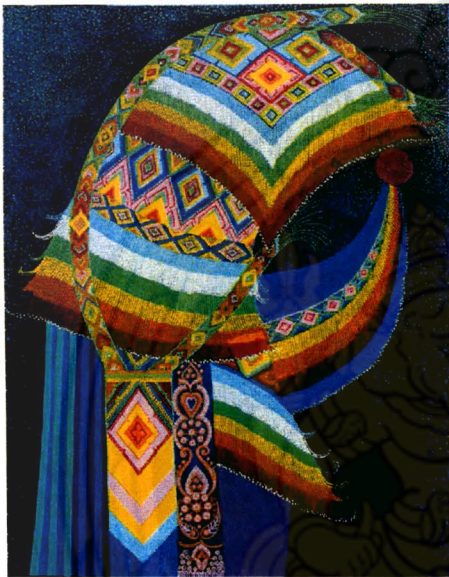

ภาพที่ 51 ภาพขยายลวดลายและจุดในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 2

สี (Colour)

การใช้สีในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ในส่วนของพื้นหลังได้ใช้สีน้ำเงินเข้มซึ่งระบายสีแบบเรียบที่ซึ่งการกำหนดสีเปรียบเทียบกับเป็นบรรยากาศในเวลากลางคืน และใช้การติดสีด้วยแปรงอีกครั้งให้พื้นผิวของภาพสอดคล้องกับลวดลายและการกระจายของสีไม่ให้เป็นพื้นหลังแข็งทึบจนเกินไป และกำหนดให้สีของรูปทรงและลวดลายที่มีสีสดมีความโดดเด่นออกมาภายในภาพ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มสีวรรณะร้อน (Warm tones) เช่นสีเหลือง สีส้ม สีชมพู สีแดง สีม่วง ส่วนวรรณะเย็น (Cool tones) ประกอบด้วยสีเขียว สีฟ้า และสีน้ำเงิน ความสดของสีในผลงานชิ้นนี้มีความสดตามที่ต้องการโดยการวางแผนการลงสีพื้นในขั้นตอนที่ 1 ไว้ได้เหมาะสมพอดี

ภาพที่ 52 การวิเคราะห์สี ผลงานชิ้นที่ 2

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

เส้น (Line)

ในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดเส้น ซึ่งเกิดจากการจุดจากกรวยเม็ดเล็กๆ เรียงต่อกันเป็นเส้นโค้ง เป็นส่วนใหญ่ภายในภาพ เพื่อให้เห็นถึงความอ่อนช้อย มีความเคลื่อนไหว ร่าเริง ของรูปทรง ในขณะที่นักแสดงทำการแสดงโนรา เส้นเฉียง เส้นหยัก ที่สร้างความไม่หยุดนิ่ง รู้สึกสนุกสนาน และความพลิ้วไหว และเส้นตรงที่เกิดจากรอยยับของผ้าที่มีขนาดใหญ่ให้ความรู้สึกแข็งแรง สูงเด่น และน่าเกรงขามของเส้นประกอบกันในรูปทรงของเครื่องแต่งกายโนรา และได้กำหนดจุดที่เรียงต่อกันเป็นเส้นโค้งที่แตกแยกออกมาจากรูปทรงใหญ่ให้เห็นถึงความพลิ้วไหว

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form)

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form) ในผลงานชิ้นที่ 2 รูปทรงโดยรวมเกิดจากรูปร่างของกายวิภาคของนักแสดงที่สวมใส่ชุดในด้านข้าง ลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา มีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยมเป็นส่วนใหญ่ มีรูปทรงกลมแสดงอยู่ไม่มากนัก รูปทรงโดยรวมแสดงออกถึงความแข็งแรง มีความอ่อนช้อยและความพลิ้วไหวอยู่บ้างในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้

เทคนิค

ในผลงานชิ้นที่ 2 นี้ผู้วิจัยได้กำหนดเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้การจุดที่เกิดจากกรวยจุดสีเรียงต่อกันให้เกิดเส้น ลวดลาย รูปทรงต่างๆ และเกิดพื้นผิวที่เกิดจากกรวย และการติดสีภายในภาพ ในส่วนของพื้นหลังที่กำหนดเป็นสีพื้นเรียบได้ลดความทึบโดยการติดสีด้วยแปรงและจุดจากกรวยผสมผสานลงไปภายในพื้นหลัง

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3

สี (Colour)

การใช้สีในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 3 นี้ ได้กำหนดในส่วนของพื้นหลังให้เป็นสีน้ำเงินเข้มและมีน้ำหนักสีอ่อนสดใสให้น้ำหนักทึบในบางส่วนอีกครั้งเพื่อลดความเข้มและความทึบตันของพื้นหลังลง และช่วยให้พื้นหลังมีเรื่องราวให้สอดคล้องกับเรื่องราวของลวดลายและรูปทรงของเครื่องแต่งกายโนรา และเมื่อเปรียบเทียบเป็นภาพขาวดำน้ำหนักสีจะลดหลั่นกันตามลำดับตามค่าน้ำหนักสีในวงจรสี และในบางสีค่าน้ำหนักเท่ากัน สีเขียวอ่อนกับสีส้ม การสร้างน้ำหนักในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ได้กำหนดค่าน้ำหนักโดยรวมจากรูปทรง ลวดลายเป็นค่าน้ำหนักของสีหลายสี มีความสว่าง มีสดของสี ส่วนของพื้นหลังมีค่าน้ำหนักเข้มมืด เพื่อสร้างความโดดเด่นของรูปทรงและลวดลายให้เกิดในผลงาน

ภาพที่ 53 การวิเคราะห์ค่าน้ำหนักของสี (Value of Color)

และค่าน้ำหนักขาวดำ จากผลงานชั้นที่ 3

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

เส้น (Line)

ในผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดเส้น ซึ่งเกิดจากการจุดจากกรวย ประกอบด้วยเส้นโค้ง เส้นเฉียง เส้นหยัก เส้นที่เกิดจากจุดเรียงต่อกันที่แสดงถึงความเคลื่อนไหว และเส้นที่เกิดจากสีที่มีค่าน้ำหนักแตกต่างกันที่ให้ความรู้สึกแข็งแรงมั่นคง

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form)

รูปร่างรูปทรง (Shape-Form) ในผลงานชั้นที่ 3 รูปทรงโดยรวมของภาพเกิดจากรูปร่างของกายวิภาคของนักแสดงที่สวมใส่ชุดในด้านหลัง ลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราในด้านหลัง มีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยมเป็นส่วนใหญ่ มีรูปทรงกลมประกอบอยู่บ้างบางส่วน

เทคนิค

ในผลงานชิ้นที่ 3 นี้ผู้วิจัยได้กำหนดส่วนของพื้นหลังเป็นสีเข้มเรียบโดยมีสีอ่อนทับในบางส่วนอีกครั้งใช้แปรงดีดสีไล่น้ำหนักอ่อนเข้มลดความทึบตันและรองพื้นโดยรวมของภาพใช้จุดที่เกิดจากกรวยลงบนพื้นหลังผสมผสานกัน เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้การจุดที่เกิดจากกรวยจุดสีเรียงต่อกันให้เกิดเส้น ลวดลาย รูปทรงต่างๆ ทำให้เกิดพื้นผิวใหม่ด้วยจุดจากกรวย ในส่วนขอบของลวดลายได้ใช้จุดเรียงต่อกันเป็นเส้นแยกส่วนออกมาให้มีความเป็นอิสระพริ้วไหว เพื่อลดความแข็งของรูปทรงและให้สีได้กระจายอย่างอิสระออกมา

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 4

สี (Colour)

การใช้สีในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4 นี้ได้กำหนดในส่วนของพื้นหลังให้เป็นสีน้ำเงินเข้มและไล่น้ำหนักสีอ่อนลงมาในส่วนของด้านล่างเพื่อให้พื้นมีอากาศและผ่อนคลายกำหนดพื้นหลังให้มีน้ำหนักที่เข้มกว่าสีจากลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราเพื่อให้สีของพื้นหลังได้ส่งเสริมให้สีของรูปทรงมีความสดตามที่ต้องการ ผลงานชิ้นที่ 4 นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับสีของลูกปัดจากรูปทรงโนราจริงและสีในผลงานสร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาแล้วสามารถถ่ายทอดความเป็นสีสดออกมาได้ดีที่สุด และในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4 นี้ ได้นำเอาส่วนของสีผ้าทางด้านข้างในขณะที่ทำการแสดงมาประกอบในผลงาน ให้ผลงานสร้างสรรค์มีความสนุกสนานจากสีและน้ำหนักของผ้าปรากฏออกมาในผลงานอีกทางหนึ่งด้วย

ภาพที่ 54 การวิเคราะห์จุดและเส้น จากผลงานชิ้นที่ 4

ภาพขยายชิ้นที่ 4 และเครื่องแต่งกายโนราจริง

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

เส้น (Line)

ในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดเส้น ซึ่งเกิดจากการจุดจากกรวย ประกอบด้วยเส้นโค้ง เส้นเฉียง เส้นหยัก เส้นที่เกิดจากจุดเรียงต่อกัน และเส้นที่เกิดจากสีที่มีค่าน้ำหนักแตกต่างกันที่แยกตัวจากรูปทรงมากขึ้นเพื่อเพิ่มความมีอิสระพลิ้วไหวเหมือนเส้นของลูกปัดจริงที่มีความพลิ้วไหวออกมาตามท่าทางของการแสดง ภายในภาพประกอบด้วยเส้นที่เกิดจากจุดเส้นที่เกิดจากน้ำหนักของสีในรูปทรงตลอดจนเส้นที่เกิดจากน้ำหนักที่ต่างกันของผ้าห้อยด้านข้างให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มความสนุกสนานภายในภาพ

ภาพที่ 55 ภาพขยายชิ้นที่ 4 การวิเคราะห์เส้น จากผลงานชิ้นที่ 4
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form)

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form) ในผลงานชิ้นที่ 4 รูปทรงโดยรวมของภาพเกิดจากรูปร่างของกายวิภาคของนักแสดงที่สวมใส่ชุดในด้านเฉียง ลวดลายของเครื่องแต่งกายในราวด้านเฉียง รูปทรงและลวดลายมีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยมเป็นส่วนใหญ่ผสมผสานมีรูปทรงเล็กบ้างใหญ่บ้าง มีรูปทรงกลมประกอบอยู่เพียงเล็กน้อย

เทคนิค

ในผลงานชิ้นที่ 4 นี้ผู้วิจัยได้กำหนดส่วนของพื้นหลังเป็นสีน้ำเงินเข้มเรียบโดยไล่สีน้ำหนักสีอ่อนในส่วนของด้านล่างของภาพ เพื่อให้ส่วนของพื้นหลังมีอากาศดูแล้วไม่ทึบตัน ใช้แปรงติดสีไล่สีน้ำหนักก่อนเข้มตามพื้นที่ร่องไว้ในชิ้นที่ 1 ลดความทึบตันและรองพื้นโดยรวมของภาพใช้จุดที่เกิดจากกรวยลงบนพื้นหลังผสมผสานกันเพื่อให้พื้นผิวที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับจุดสีที่เกิดจากกรวยในลวดลายและรูปทรง เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานโดยรวมใช้การจุดที่เกิดจากกรวยในการสร้างเรื่องราวของภาพ

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 5

สี (Colour)

การใช้สีในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 5 นี้ได้กำหนดสีให้ดูแปลกตาออกไป โดยลดค่าความสดของสีลงเล็กน้อยแต่เมื่อดูโดยรวมมีความสดของสีสดภายในภาพ ในส่วนของพื้นหลังให้เป็นสีม่วงเข้มและไล่สีน้ำหนักสีอ่อนลงมาในส่วนด้านล่าง แสดงถึงบรรยากาศช่วงกลางคืน เพื่อให้ความเข้มของสีพื้นหลังยังคงทำหน้าที่ให้รูปทรงและลวดลายต่างๆ ในรูปทรงด้านหน้า มีสีที่ดูเด่นออกมา การใช้สีของลวดลายยังคงใช้กลุ่มสีวรรณะร้อน (Warm tones) ซึ่งให้ความรู้สึกที่อบอุ่น และอบอุ่นประกอบด้วย สีเหลือง ส้ม ส้มแดง แดง และม่วงแดง ซึ่งเป็นสีส่วนใหญ่ของภาพ และนำกลุ่มสีส่วนวรรณะเย็น (Cool tones) เข้ามาเป็นสีขัดภายในผลงาน ประกอบด้วย สีเขียว สีฟ้า สีน้ำเงิน และสีเทาดำ เป็นต้น

ภาพที่ 56 การวิเคราะห์เส้น รูปปร่าง-รูปทรง จากผลงานชิ้นที่ 5
ที่มา : โสภิต เดชนะ

เส้น (Line)

ในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5 ผู้วิจัยได้กำหนดเส้น ซึ่งเกิดจากการจุดจากกรวยและเส้นที่เกิดจากน้ำหนักของสีเล็กบ้างใหญ่บ้าง ประกอบด้วยเส้นโค้ง เส้นเฉียง เส้นหยัก ที่ให้ความรู้สึกสนุกสนาน อ่อนโยน นุ่มนวล เคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง และยังคงนำเส้นตรงเพื่อความรู้สึกที่แข็งแรง นำเกรงขามประกอบเป็นรูปทรงภายในภาพ

รูปปร่าง-รูปทรง (Shape-Form)

รูปปร่าง-รูปทรง (Shape-Form) ในผลงานชิ้นที่ 5 นี้ รูปปร่าง-รูปทรง เกิดจาก ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนรา ซึ่งรูปทรงมีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงกลม รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยม ฯลฯ ประกอบกันเป็นรูปปร่าง-รูปทรง ของชุดเครื่องแต่งกายโนรา ซึ่งมีลักษณะเป็นอิสระพลิ้วไหวสามารถแยกออกจากกันได้ขณะแสดง ลวดลายต่างๆ ประกอบเป็นรูปปร่าง-รูปทรง ถูกแปรค่าเป็นผลงานจิตรกรรม ถ่ายทอดโดยวิธีการจุดเล็กจากกรวยด้วยสีอะคริลิกเพียงอย่างเดียว ซึ่งรูปปร่าง-รูปทรงโดยรวมมาจากกายวิภาคของคนขณะสวมใส่ชุดเครื่องแต่งกายโนราในลักษณะซ้อนรูปทรงกันทางด้านข้าง

เทคนิค

ในผลงานชิ้นที่ 5 นี้ผู้วิจัยได้กำหนดส่วนของพื้นหลังเป็นสีม่วงเข้มเรียบโดยไล่น้ำหนักสีอ่อนในส่วนของด้านล่างของภาพ เพื่อให้ส่วนของพื้นหลังมีอากาศดูแล้วไม่ทึบตัน ใช้แปรงตีสีไล่น้ำหนักอ่อนเข้มตามพื้นที่ร่องไว้ในขั้นที่ 1 ใช้จุดที่เกิดจากกรวยจุดลงบนพื้นหลังผสมผสานกันเพื่อให้พื้นผิวที่เกิดเกิดเรื่องราวและให้สอดคล้องกับจุดสีที่เกิดจากกรวยในลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานโดยรวมใช้การจุดที่เกิดจากกรวยในการสร้างเรื่องราวของภาพ

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 6

สี (Colour)

สีเป็นทัศนธาตุที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 6 โดยสีที่นำมาสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ มาจากสีของเครื่องแต่งกายโนรา โดยใช้สีที่มีความสดใส สว่าง ไม่ได้การลดค่าของสีลง ทั้งกลุ่มสีวรรณะร้อน (Warm tones) ซึ่งประกอบด้วยสีเหลือง ส้ม ส้มแดง แดง และม่วงแดง ส่วนวรรณะเย็น (Cool tones) ประกอบด้วย สีเขียวเหลือง เขียว น้ำเงิน และม่วงน้ำเงิน นำมาผสมผสานเป็นลวดลายรูปทรงต่างๆ สีที่นำมาใช้ในผลงานสร้างสรรค์จึงเลือกใช้สีที่เป็นที่มีความสดมีความจัดของสี ความสว่าง มาใช้เป็นสีหลักในการสร้างสรรค์ชั้นที่ 6 ซึ่งสีสามารถสร้างพลังในผลงาน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักทฤษฎีสี หลักการใช้สี การประสานสีต่างวรรณะ การนำสีวรรณะร้อนและวรรณะเย็นมาจัดระเบียบผสมผสานในภาพเดียวกัน การใช้สีขัด (Discord) เพื่อให้ภาพดูไม่น่าเบื่อหน่ายได้ง่าย ใช้สีสว่างในที่มืด โดยการกำหนดสีของพื้นหลังให้มีความเข้มมืด เปรียบเสมือนการแสดงในช่วงเวลากลางคืน เพื่อกำหนดให้สีสันของรูปทรงและลวดลายต่างๆ ได้แสดงพลังของสีสด สว่างออกมาในผลงาน

ภาพที่ 57 การวิเคราะห์เรื่องสี จากเครื่องแต่งกายโนราจริง และจากผลงานชั้นที่ 6

ที่มา : โสภิต เดชนะ

ในสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 6 นี้ สีได้มาจากสีของลูกปิดจากเครื่องแต่งกายโนราจากแบบจริง เช่น สีเหลือง ส้ม แดง เขียว ขาว ฟ้ำ น้ำเงิน ม่วง และดำ ผสมผสานกันทั้งวรรณะร้อน และวรรณะเย็น ทำหน้าที่เป็นน้ำหนักและให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวาในผลงาน ซึ่งกำหนดสีให้มีค่าความสว่าง สดใส มีความสด บริสุทธิ์เป็นสีหลักในผลงานชุดนี้

เส้น (Line)

ในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6 ผู้วิจัยได้กำหนดเส้นซึ่งเกิดจากการจุดเรียงต่อกันจากกรวย เส้นที่เกิดจากค่าของสีที่แตกต่างกัน และเส้นที่เกิดจากน้ำหนักของผ้าที่มีน้ำหนักอ่อนเข้มที่ต่างกัน เป็นเส้นที่เล็กบ้างใหญ่บ้างในผลงานสร้างสรรค์ ซึ่งเส้นในผลงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้ประกอบด้วยเส้นโค้ง เส้นเฉียง เส้นหยัก ที่ให้ความรู้สึกสนุกสนาน อ่อนโยน นุ่มนวล เคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง และยังคงเส้นตรงไว้เพื่อความรู้สึกที่แข็งแรง นำเกรงขามประกอบเป็นรูปทรงภายในภาพ

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form)

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form) ในผลงานชิ้นที่ 6 นี้ รูปร่าง-รูปทรง มาจาก ลวดลาย ของเครื่องแต่งกายโนรา การจัดวางรูปทรงเป็นอย่างไร้ระเบียบไม่ได้ยึดติดกับกายวิภาคของนักแสดง จัดวางรูปทรงอย่างไร้ระเบียบ ซึ่งประกอบด้วยรูปทรงสี่เหลี่ยมในแนวดิ่งและรูปทรงสามเหลี่ยม เพื่อที่ต้องการแสดงถึงความรู้สึกเด่นสง่างามแข็งแรง ของนักแสดงโนรา ซึ่งมีขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้างตามลวดลายและรูปทรงประกอบกันในชุดเครื่องแต่งกายโนรา

เทคนิค

ในผลงานชิ้นที่ 6 นี้ ถ่ายทอดวิธีการชุดเครื่องแต่งกายโนราเป็นผลงานจิตรกรรมด้วยจุดเล็กจากกรวยด้วยสีอะครีลิคแทนลูกปัดเพียงอย่างเดียว ผู้วิจัยได้กำหนดส่วนของพื้นหลังเป็นน้ำเงินเข้มเรียบโดยไล่น้ำหนักสีอ่อนในส่วนของด้านล่างของภาพ เพื่อให้ส่วนของพื้นหลังมีอากาศดูแล้วไม่ทึบตันและให้สอดคล้องกับเรื่องราวของผ้าในช่วงด้านล่าง ใช้แปรงตีสีไล่น้ำหนักอ่อนเข้มตามพื้นที่รองไว้ในชั้นที่ 1 ใช้จุดที่เกิดจากกรวยจุดลงบนพื้นหลังผสมผสานกันเพื่อให้พื้นผิวที่เกิดเกิดเรื่องราวอีกครั้ง และให้สอดคล้องกับจุดสีที่เกิดจากกรวยในลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานโดยรวมใช้การจุดที่เกิดจากกรวยในการสร้างเส้นลวดลายและรูปทรงต่างๆ ภายในภาพ

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 7,8

สี (Colour)

สีเป็นทัศนธาตุที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 7 และ 8 โดยสีที่นำมาสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ มาจากสีสดหลายของเครื่องแต่งกายโนรา โดยใช้สีที่มีความสดใส สว่าง ไม่ได้การลดค่าของสีลง สีของสดหลายเป็นกลุ่มสีวรรณะร้อน (Warm tones) ซึ่งประกอบด้วยสีเหลือง ส้ม ส้มแดง แดง และม่วงแดง เป็นส่วนใหญ่และนำกลุ่มสีวรรณะเย็น (Cool tones) ประกอบด้วย สีเขียวเหลือง เขียว น้ำเงิน และม่วงน้ำเงิน การนำสีวรรณะร้อนและวรรณะเย็นมาจัดระบายผสมผสานในภาพเดียวกัน การใช้สีขัด (Discord) เพื่อให้ภาพดูไม่น่าเบื่อหน่ายสร้างความสนุกสนานของสี ทำให้สีมีความสดใส ในส่วนของพื้นหลังกำหนดสีของพื้นให้มีความเข้มมืด เปรียบเสมือนการแสดงในช่วงเวลากลางคืนนำหนักสีของพื้นหลังเสริมให้สีเส้นของรูปทรงและสดหลายต่างๆ ได้แสดงพลังของสีสด สว่างออกมาในผลงานเป็นสดหลายที่สว่างในที่มืด

7

8

ภาพที่ 58 การวิเคราะห์ จากผลงานชั้นที่ 7 และ 8
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

เส้น (Line)

ในผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 7 และ 8 นี้ โดยภาพรวมผู้วิจัยได้กำหนดเส้นซึ่งเกิดจากน้ำหนักของสีผ้าที่มีความแตกต่างกันทำให้เกิดเส้น ลักษณะของเส้นเป็นเส้นโค้ง ที่ให้ความรู้สึกสนุกสนาน อ่อนโยน นุ่มนวล เคลื่อนไหว และเส้นที่เกิดจากจุดเรียงต่อกันจากกรวย และประกอบกับเส้นที่เกิดจากเม็ดของลูกปัดจริงที่ร้อยต่อกันเป็นเส้นมีความเป็นอิสระสามารถเคลื่อนไหวไม่ยึดติดกับเฟรมผ้าใบในผลงานสร้างสรรค์ 2 ชั้นนี้

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form)

รูปร่าง-รูปทรง (Shape-Form) ในผลงานชิ้นที่ 7 และ 8 นี้ รูปร่าง-รูปทรง มาจาก ลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา การจัดวางรูปทรงยังคงเป็นอย่างอิสระไม่ได้ยึดติดกับกายวิภาคของนักแสดง ซึ่งประกอบด้วยรูปทรงสี่เหลี่ยมในแนวตั้งและรูปทรงสามเหลี่ยม เพื่อที่ต้องการแสดงถึงความรู้สึกเด่นสง่างามแข็งแรง ของนักแสดงโนรา ซึ่งมีขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้างตามลวดลายและรูปทรงประกอบกันในชุดเครื่องแต่งกายโนรา และในผลงานชิ้นที่ 7 และ 8 นี้ ลวดลายและรูปทรงบางรูปทรงประกอบด้วยลูกปัดจริงในผลงานสร้างสรรค์ 2 ชิ้นนี้

เทคนิค

ในผลงานชิ้นที่ 7 และ 8 นี้ ได้นำเม็ดลูกปัดจริงร้อยเป็นลวดลายและรูปทรงมาผสมผสานกับจุดลวดลายรูปทรงที่เกิดจากกรวยและได้นำวัสดุทางวิทยาศาสตร์เข้ามาประกอบในผลงานสร้างสรรค์ ซึ่งการเพิ่มวัสดุจริงดังกล่าวเข้ามาประกอบในผลงานนี้ก่อให้เกิดมิติขึ้นภายในภาพทำให้ผลงานสร้างสรรค์ให้ดูน่าสนใจต่างไปจากเดิม

สรุปการวิเคราะห์ผลงาน

ผลงานสร้างสรรค์ ชุดสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา ด้วยวิธีการจุดจากกรวย แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ชิ้นที่ 1-5 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากเครื่องแต่งกายโนราในมุมด้านต่างๆ จัดวางรูปแบบจริงตามกายวิภาคของคณผู้สวมใส่

ระยะที่ 2 ชิ้นที่ 6-8 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากเครื่องแต่งกายโนรา การจัดวางรูปแบบใหม่โดยอิสระ และผสมผสานกับการร้อยลูกปัดจากเครื่องแต่งกายโนราจริง ผสมผสานกันในผลงาน

เป็นการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิธีการถ่ายทอดผลงานโดยการนำสีเส้น ลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรามาส่งออกเป็นผลงานทางจิตรกรรม

ผลงานระยะที่ 1 ชิ้นที่ 1-5 สร้างสรรค์ผลงานจากเครื่องแต่งกายโนราในมุมด้านต่างๆ จากแบบจริง ตามกายวิภาคของคณ ในผลงานระยะนี้ใช้วิธีการจุดจากกรวยประกอบกันเป็นสี เส้น ลวดลาย และรูปร่าง รูปทรง ต่างๆ ประกอบกับวัสดุทางวิทยาศาสตร์ประเภทแวววาวเพื่อสร้างความเคลื่อนไหวภายในภาพ ในผลงานระยะนี้จะมีปัญหาเรื่องสี ที่ถ่ายทอดความสดของสีออกมาไม่ชัดเจน และรูปทรง ที่นำท่าทางของเครื่องแต่งกายจากกายวิภาคของคณจริง ทำให้เกิดพื้นที่ว่างในบางส่วนของงาน

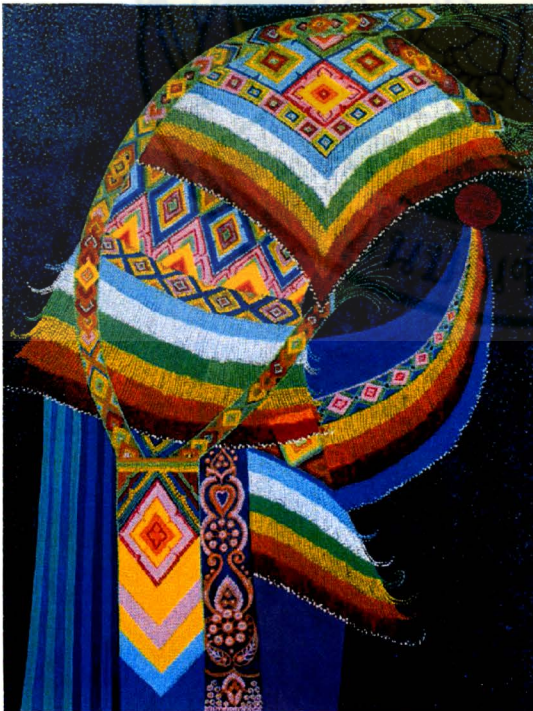
ผลงานระยะที่ 2 ชิ้นที่ 6-8 สร้างสรรค์ผลงานจากเครื่องแต่งกายโนราโดยจัดวางลวดลาย รูปทรงต่างๆ ตามอิสระในรูปแบบใหม่โดยใช้วิธีการจุดจากกรวยสร้างลวดลายและเรื่องราว ผสมผสานกับการร้อยลูกปัดเป็นสี เป็นเส้น ลวดลาย รูปทรงต่างๆ จากเครื่องแต่งกายโนราจริงในรูปทรงบางส่วน เพื่อให้จุดจากกรวย ลูกปัดจริงและวัสดุประเภทแวววาวได้ทำหน้าที่สร้างความเคลื่อนไหว สร้างเอกภาพ ลักษณะพื้นผิวและมิติภายในภาพ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

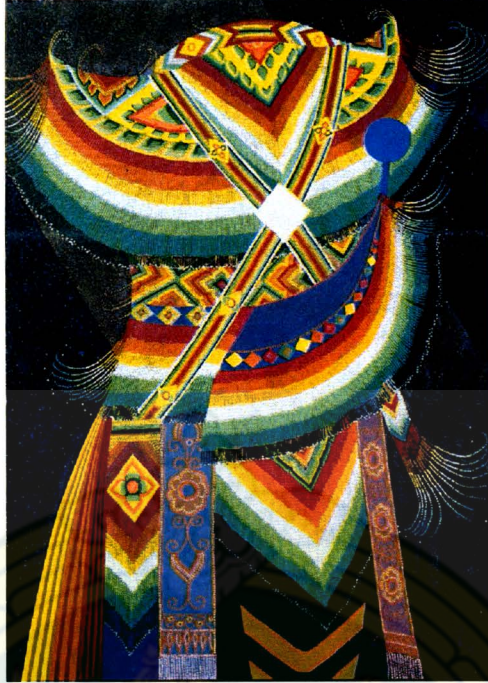
ภาพที่ 59 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 1
ขนาด 80X140
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 60 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 2
ขนาด 80X100
ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 61 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 3

ขนาด 85X110

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 62 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 4

ขนาด 85X115

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 5

ภาพที่ 63 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 5

ขนาด 90X110

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 6

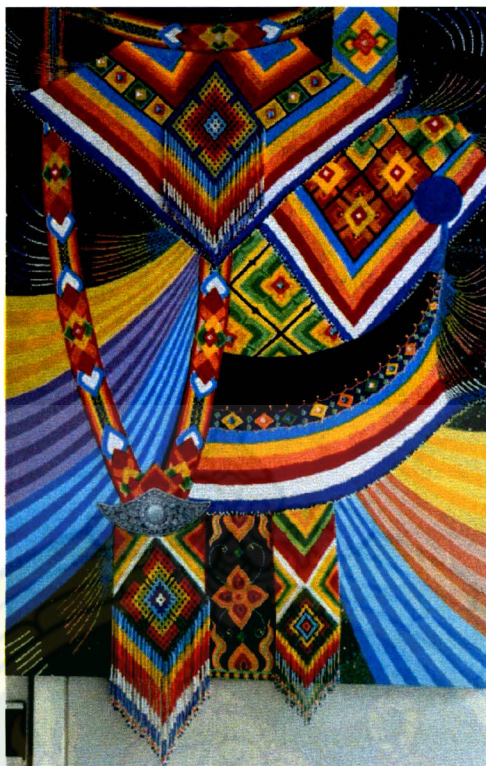

ภาพที่ 64 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 6

ขนาด 85X115

ที่มา : โสภิต เดชชนะ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 7

ภาพที่ 65 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 7

ขนาด 80X110

ที่มา : โสภิต เดชนะ

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 8

ภาพที่ 66 สีสันและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา 8

ขนาด 85X110

ที่มา : โสภิต เดชนะ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยผลงานสร้างสรรค์ เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด ชุตสีเส้น และลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา เกิดจากแรงบันดาลใจของเครื่องแต่งกายโนรา ซึ่งทำด้วยลูกปัดหลากสี มีสีสันที่สดใส สวยงามโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ด้วยลูกปัดเม็ดเล็กๆ เรียงต่อกันเป็นเส้น เป็นลวดลาย และรูปทรงต่างๆ ที่มีความเป็นอิสระ สามารถเคลื่อนไหวได้ตามท่าทางและจังหวะของการแสดง ที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชม จากแรงบันดาลใจดังกล่าวนำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงานทางจิตรกรรม โดยใช้เทคนิคการจุดจากกรวยในการถ่ายทอดผลงานและศึกษาหลักการสุนทรียศาสตร์ของจิตรกรรมอิมเพรสชันนิสม์ และผลงานชุดนี้ยังได้อิทธิพลในการแสดงออกด้วยเทคนิคการจุดสี จากศิลปินจอร์จ เซอราจ (Georges Seurat) อีกทางหนึ่งด้วย

การดำเนินงาน

การดำเนินงานสร้างสรรค์ชุดนี้ได้ศึกษาข้อมูลจากทฤษฎี หลักการใช้สี องค์ประกอบศิลป์ อิทธิพลทางศิลปกรรม ประกอบกับการทดลอง ค้นหากระบวนการขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานด้านจิตรกรรมจากสีเส้นและลวดลายของเครื่องแต่งกายโนรา มาจัดวางในรูปแบบใหม่ แสดงออกด้วยเทคนิคการจุดจากกรวยบนผ้าใบโดยสีอะคริลิก แทนลูกปัดที่เป็นเม็ดเล็กๆ ร้อยเป็นเส้น และลวดลาย ซึ่งทำให้เกิดลักษณะพื้นผิวใหม่บนผ้าใบ การนำกรวยมาจุดสีต่างๆ ตามลวดลายที่รองรับไว้ สร้างเส้นด้วยการจุดสีเล็กๆ จากกรวยจนเสร็จเรียบร้อย และนำไปเคลือบสีให้มีความมันวาว ก่อนที่จะติดวัสดุทางวิทยาศาสตร์ประเภทแวววาวลงบนผลงานอีกครั้ง เพื่อให้มีความสดใสแวววาวเมื่อโดนแสงและเกิดความเคลื่อนไหวในผลงานจิตรกรรมชุดนี้ ซึ่งได้แบ่งขั้นตอนการทำงานเป็น 3 ขั้นตอน

1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้ถูกต้องเหมาะสม เป็นส่วนที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน การสร้างเครื่องมือด้วยกรวยมีความสำคัญในการสร้างสรรค์งานชุดนี้

2. กำหนดรูปแบบของผลงานสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุดชุตสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา จำนวน 8 ชิ้น แบ่งระยะการทำงาน เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลงานชิ้นที่ 1-5 จัดรูปแบบในด้านต่างๆ

ระยะที่ 2 ผลงานชิ้นที่ 6-8 จัดรูปแบบอย่างอิสระไม่ยึดกายวิภาคของนักแสดง

3. ขั้นตอนปฏิบัติงานสร้างสรรค์ผลงาน

ระยะแรกผลงานสร้างสรรค์โดยใช้กรวยจุดสร้างค่าน้ำหนักความอ่อนแก่ตามโครงสร้างของลวดลาย และรูปทรงต่างๆ ที่ประกอบกันของเครื่องแต่งกายโนรา กำหนดพื้นหลังผลงานสร้างสรรค์ให้น้ำหนักเข้ม เพื่อให้สี ลวดลาย และรูปทรงดูเด่นน่าสนใจ และนำวัสดุประเภทแวววาวมาประกอบเข้ากับงานเพื่อสร้างความเคลื่อนไหว และประกายแสงในรูปทรง ยามต้องแสงหรือเมื่อผู้ชมเดินผ่านไปมา ส่วนผลงานระยะที่ 2 ผลงานสร้างสรรค์สร้างลวดลายรูปทรงต่างๆด้วยกรวยเช่นเดียวกับระยะที่ 1 แต่ได้นำลูกปัดจริงของเครื่องแต่งกายโนรามาประกอบเป็นลวดลายผสมผสานอยู่ในผลงานสร้างสรรค์ในระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบและความเป็นอิสระของรูปทรงให้แตกต่างไปจากเดิม

ผลการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและการสร้างสรรค์ผลงาน พบว่าขบวนการสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดจังหวะความเคลื่อนไหวภายในภาพด้วยเทคนิควิธีการจุดจากกรวยให้เกิดเส้น ลวดลาย รูปทรง และสีสันทันที มีความสดใส เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของเครื่องแต่งกายโนรานั้น ต้องมีขบวนการขั้นตอนดังนี้

1. ร่างภาพลายเส้น บนกระดาษขนาดเล็กเพื่อหาทิศทางจังหวะ การจัดวางลวดลาย และรูปทรงต่างๆ ของเครื่องแต่งกายโนราให้ลงตัวเหมาะสม และร่างภาพสีขนาดเล็กเพื่อทดลองขั้นตอนการลงสีในแต่ละชั้น เมื่อจุดด้วยกรวยจะให้มีสีสันสดใสสว่างมากที่สุด

2. ขยายภาพร่างลงบนเฟรมผ้าใบตามขนาดที่กำหนดลงสีโดยรวม และสร้างค่าน้ำหนักอ่อนแก่ ความแตกต่างของสีแต่ละลวดลายและรูปทรงรวมถึงกำหนดสีพื้นหลัง ซึ่งสีภายในภาพประกอบด้วยสีวรรณะเย็น ที่ให้ความรู้สึกสงบ ความสดชื่น ความคิดฝัน ความเรียบง่าย ผสมผสานกับสีวรรณะร้อน ที่ให้ความรู้สึกร้อนแรง กระตุ้นประสาทตาให้เกิดความกระปรี้กระเปร่า และอบอุ่นประกอบเรียงเข้าด้วยกันในผลงานเพื่อให้สีสร้างค่าขัดกันไม่ให้น่าเบื่อหน่ายในผลงานสร้างสรรค์

4. ตีสีพื้นเป็นจุดเล็กๆ ด้วยแปรงเพื่อให้จุดสร้างพื้นผิวในส่วนของพื้นหลังสอดคล้องกับลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราที่บีบจากกรวยอีกครั้งในผลงาน

5. นำกรวยมาจุดสี ตามสีที่รองพื้นไว้ในขั้นที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนสำคัญมากเพื่อกำหนดสีให้มีความสด และการจุดจากกรวยในขั้นตอนที่ 2 เพื่อกำหนดเส้น ลวดลาย และรูปทรงซ้ำเรียงต่อกัน ด้วยการจุดสีเม็ดเล็กๆ จากกรวยทั่วทั้งภาพจนเสร็จเรียบร้อย และนำไปเคลือบสีให้เกิดความมันวาว ก่อนที่จะติดวัสดุทางวิทยาศาสตร์ประเภทแวววาวลงบนผลงานอีกครั้งในบางลวดลายเพื่อให้ลวดลายในผลงานมีความสดใสแวววาวเมื่อโดนแสงและมีความรู้สึกเคลื่อนไหวในผลงานสร้างสรรค์

6. ผลงานสร้างสรรค์ได้แบ่งเป็น 2 ระยะ ในระยะแรกผลงานสร้างสรรค์ใช้กรวยจุดสร้างค่าน้ำหนักความอ่อนแก่ตามโครงสร้างของลวดลายและรูปทรงต่างๆ ที่ประกอบกันของเครื่องแต่งกายโนรา กำหนดพื้นหลังผลงานสร้างสรรค์ให้มีน้ำหนักเข้ม เพื่อให้สี ลวดลาย และรูปทรงดูเด่นน่าสนใจ และนำวัสดุประเภทแวววาวมาประกอบเข้ากับงาน เพื่อสร้างความเคลื่อนไหว และประกายแสงในรูปทรง ยามต้องแสงหรือเมื่อผู้ชมเดินผ่านไปมา ส่วนผลงานระยะที่ 2 ผลงานสร้างสรรค์สร้างลวดลายรูปทรงต่างๆ ด้วยกรวยเช่นเดียวกับระยะที่ 1 แต่ได้นำลูกปัดจริงของเครื่องแต่งกายโนรามาประกอบเป็นลวดลาย ผสมผสานอยู่ในผลงานสร้างสรรค์ในระยะชุดหลังนี้ เพื่อสร้างรูปแบบและความเป็นอิสระของรูปทรงให้แตกต่างไปจากเดิม

สีสันทันทีมีความสดใสของเครื่องแต่งกายโนรานั้นสามารถดึงดูดความสนใจได้ในตัวเอง มีความเคลื่อนไหวอย่างอิสระของเส้นและรูปทรงขณะทำการแสดง ลักษณะการใช้สีประกอบด้วยสีวรรณะร้อน เช่น สีเหลือง ส้ม-เหลือง ส้ม ส้ม-แดง แดง ม่วง-แดง และชมพู ส่วนวรรณะเย็นประกอบด้วย สีเขียว-เหลือง เขียว น้ำเงิน ฟ้า ม่วง เรียงสลับสีผสมผสานกันรวมเป็นลวดลาย รูปทรง โดยส่วนใหญ่สีดังกล่าวไม่ได้ลดค่าของสีลง ยังคงสีสันทันทีสดใส การถ่ายทอดให้เป็นผลงานสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมนั้น ต้องทำความเข้าใจหลักการใช้สีของเครื่องแต่งกายโนราให้เข้าใจ ลำดับขั้นตอนการทำงาน และยังคงยึดหลักรูปแบบของเครื่องแต่งกายโนราจริง นำมาจัดวางเป็นรูปแบบใหม่ในผลงานจิตรกรรม

สรุปผลการสร้างสรรค์

การวิจัยผลงานสร้างสรรค์ เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด ชุตสีเส้น และลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านเป็นของคนในภาคใต้ ในปัจจุบัน การแสดงโนรามีให้เห็นและได้รับความนิยมน้อยลงตามลำดับ โดยวิถีชีวิตของผู้คนเปลี่ยนไป มีวัฒนธรรม และสื่ออื่นๆ ที่น่าสนใจเข้ามาแทนที่ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนแทบจะไม่รู้จักการแสดงโนรา สำหรับเครื่องแต่งกายโนราทำด้วยลูกปัดหลากสี มีสีเส้นที่สดใส สวยงามโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวประกอบด้วยลูกปัดเม็ดเล็กๆ เรียงต่อกันเป็นเส้น เป็นลวดลาย และรูปทรงต่างๆ ที่มีความเป็นอิสระ สามารถเคลื่อนไหวได้ตามท่าทางและจังหวะของการแสดง ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงคุณค่าของความงามในการแสดงและเครื่องแต่งกายโนรา จากสีเส้น ลวดลาย รูปทรง ของเครื่องแต่งกายโนราดังกล่าว นำมาสร้างสรรค์ผลงานทางด้านจิตรกรรม จัดวางในรูปแบบใหม่แสดงออกโดยใช้สื่อครีเอทีฟโดยใช้เทคนิคการจุดจากกรวยแทนลูกปัดที่เป็นเม็ดเล็กๆ ที่ร้อยเป็นเส้น และลวดลาย เป็นผลงานสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม มีลักษณะพื้นผิวใหม่บนผ้าใบ เพื่อเป็นการส่งเสริมและเป็นการกระตุ้นให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้ชื่นชมถึงความงดงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในศิลปะเครื่องแต่งกายของโนราในรูปแบบผลงานสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม ก่อให้เกิดการทวงถาม และรักษาศิลปะการแสดงพื้นบ้านนี้ให้สืบทอดต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้มีวิธีการสร้างสรรค์เฉพาะตัวที่แตกต่างจากการสร้างสรรค์โดยทั่วไป โดยนำสีลวดลายของเครื่องแต่งกายโนราที่มีเอกลักษณ์นำมาแสดงออกในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษา เด็กเยาวชน และประชาชนทั่วไป นำไปใช้เป็นสื่อแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะวัฒนธรรม ในท้องถิ่น รวมทั้งสามารถสร้างสุนทรียภาพในรูปแบบผลงานทางจิตรกรรม จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่สู่สาธารณชนระดับชาติและนานาชาติ อีกทั้งรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับสีเส้นลวดลายของโนราซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้านของคนในภาคใต้อาจจะเป็นประโยชน์กับชุมชนในท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยว ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้ถึงศิลปะการแสดงของท้องถิ่นภาคใต้ในรูปแบบผลงานสร้างสรรค์ด้านจิตรกรรม จากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด ชุตสีเส้น และลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ในการวิจัย เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด ชุตสีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา เป็นการค้นหาค้นคว้าวิธีการถ่ายทอด ซึ่งได้ใช้กรวยในการจุดสีในการถ่ายทอดแสดงออกเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวที่นำมาแสดง ผลที่ได้เป็นที่น่าพอใจโดยเฉพาะในผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 3-5 ที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยกำหนดสีให้สดใสได้ตามต้องการ และผลงานระยะที่ 2 ชั้นที่ 7-8 ซึ่งได้นำลูกปัดจริงเข้ามาผสมผสานร่วมกับจุดเล็กๆ ที่เกิดจากกรวยทำให้ผลงานเกิดมิติใหม่ที่ น่าสนใจในผลงานสร้างสรรค์ด้านจิตรกรรมชุดนี้ขึ้น และยังสามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาผลงานทางด้านจิตรกรรมเทคนิคผสมด้วยวัสดุต่อไปได้อีก

บรรณานุกรม

- กุลนิดา เหลืองจำเจริญ. (2555). องค์ประกอบศิลป์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี : สกายบุ๊กส์ จำกัด.
- ฉัตรชัย อรรถปักษ์.(2554). องค์ประกอบศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีด จำกัด.
- ชลุด นิ่มเสมอ. (2559). องค์ประกอบของศิลปะ. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อัมรินทร์.
- ชลุด นิ่มเสมอ. (2557). Composition of Art องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ:บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2543). การวิจัยทางศิลปะ. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมภาพ จงจิตต์โพรา. (2555). ทฤษฎีสี. กรุงเทพฯ : บริษัท แอปป์า พริ้นติ้ง กรุป จำกัด.
- สมเกียรติ ตั้งนโม. (2554). ทฤษฎีสี. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธวัช ชานนท์. (2555). หลักการศิลปะ. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค จำกัด.
- อนันต์ ประภาโส. (2558). ทฤษฎีสี. ปทุมธานี : ลิปประภา.
- เอกชัย ปราบปัญจะ. (2560). เทคนิคสีไมในงานจิตรกรรม. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- Danici Wildensteinr. (2010). Monet Or the Triumph of Impressionism. South Korea. Taschen GmbH.
- Jon Kear. (2008). The Treasure of The impressionists. London: A Civition of The Carlton Publishing Group.
- วิธิพีเดีย สารานุกรมเสรี (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://krittayakorm.woradress> วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562).
- วิธิพีเดีย สารานุกรมเสรี (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://kitsanabbcit58wordpress.com> การซ้ำ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562).
- วิธิพีเดีย สารานุกรมเสรี (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://th.m.wikipedia.org> แม่สีของแสง วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562).
- วิธิพีเดีย สารานุกรมเสรี (ออนไลน์) สืบค้นจาก men.mthai.com วงจรสีธรรมชาติ วันที่ 18 มีนาคม 2562).
- วิธิพีเดีย สารานุกรมเสรี (ออนไลน์) สืบค้นจาก www.kroobank.com เครื่องแต่งกายโบราณ วันที่ 16 กันยายน 2562).

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล นางโสภิต เดชนะ
 ที่ทำงาน วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช
 อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2535 ศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2539 ตำแหน่ง อาจารย์ 1 วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี
 พ.ศ. 2544 ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช
 พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

ประวัติการแสดงงาน

พ.ศ. 2538-2541 การแสดงศิลปกรรมคณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์ ครั้งที่ 2-5
 พ.ศ. 2538-2546 การแสดงศิลปกรรมคณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช ครั้งที่ 1-2
 พ.ศ. 2549 ร่วมแสดงผลงานมหกรรมศิลปกรรมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสทรงครอง
 สิริราชย์สมบัติ ครบ 60 ปี
 พ.ศ. 2549-2556 ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ กลุ่มสีน้ำนคร ครั้งที่ ๒-๖
 พ.ศ. 2555 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมศิลป์ภาคใต้ ในหัวข้อสร้างสันติสุขชายแดนใต้
 พ.ศ. 2555 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมไทย- มาเลเซีย ณ โรงเรียนสอนศิลปะ เมือง
 ยะโฮบาร์ห์ ประเทศมาเลเซีย
 พ.ศ. 2555 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมเนื่องในโอกาสเปิดหอศิลป์ศรีธรรมราช
 พ.ศ. 2556 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมไทย- อินโดนีเซีย ณ สถาบันศิลปะที่เมืองจา
 การ์ต้า และเมืองยอคยาคารต้า
 พ.ศ. 2556-2559 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยไทย- ญี่ปุ่น
 พ.ศ. 2556 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยไทย- ลาว
 พ.ศ. 2556 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 พ.ศ. 2560-2561 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยไทย- เวียดนาม
 พ.ศ. 2562 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยเทิดไท้องค์ราชัน รัชกาลที่ 10
 หอศิลป์หาดใหญ่
 พ.ศ. 2562 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมไทย- เวียดนาม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
 หอศิลป์ กรุงเทพฯ
 พ.ศ. 2562 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมไทย- อินโดนีเซีย หอศิลป์วังหน้า กรุงเทพฯ

ภาคผนวก

การเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์

“การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีการจุด
ชุดสีส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนรา”

โสภิต เดชนะ

วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัย ไทย-เวียดนาม

สีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนราห์ชิ้นที่ 7

บรรยากาศนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัย ไทย-เวียดนาม
ณ หอศิลป์วังหน้า

ร่วมแสดงนิทรรศการกับศิลปินประเทศไทย เวียดนาม และ อินโดนีเซีย

ร่วมแสดงนิทรรศการกับศิลปินประเทศไทย เวียดนาม และ อินโดนีเซีย

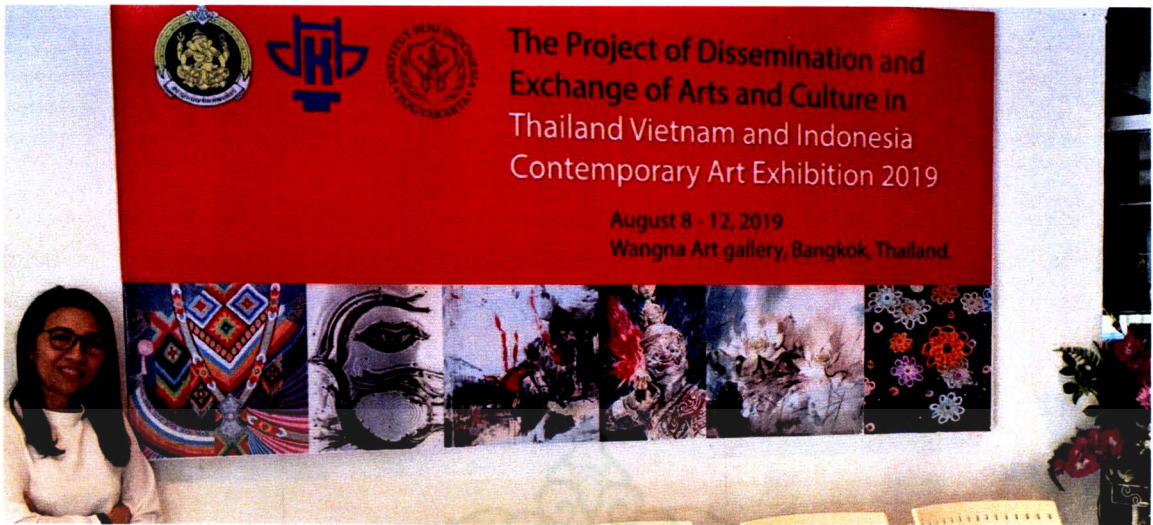

Sopit Dachana

Nora : Colorful and Patterns

Mixed media

110 x 85 cm.

สีเส้นและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนราชั้นที่ 8

ร่วมแสดงนิทรรศการกับศิลปินและคณาจารย์
ณ หอศิลป์ศรีวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

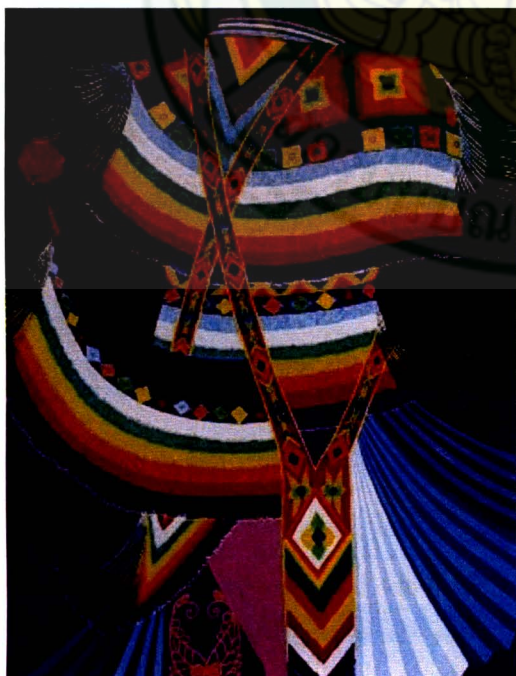

ART Exposition

ศิลปินคณาจารย์
2019

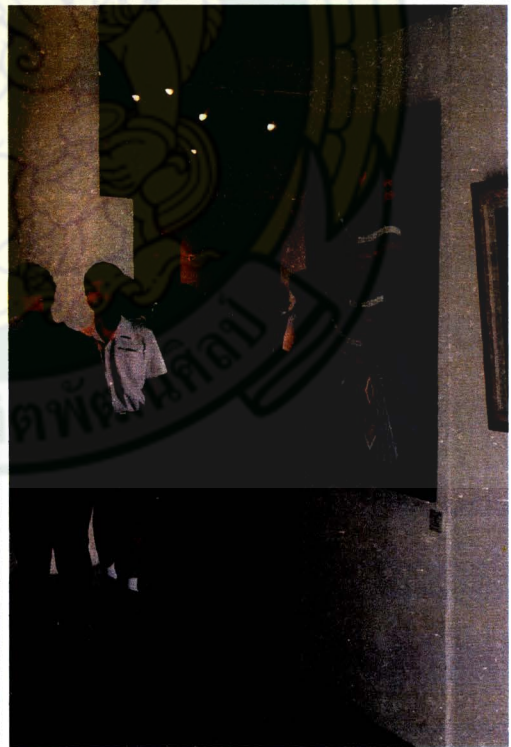
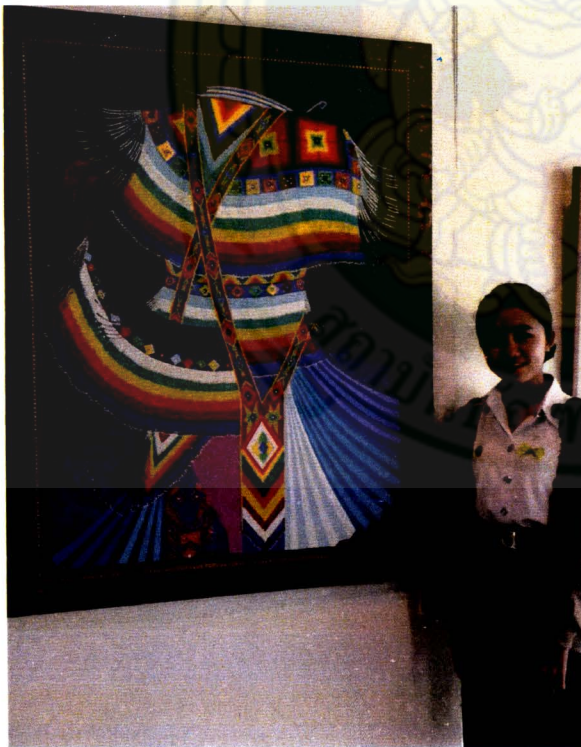
แสดงงาน 28 สิงหาคม - 28 กันยายน 2562

ณ หอศิลป์ศรีวิชัย อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๔๔ พรรษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

อาจารย์โสภิต เดชชนะ
ชื่อผลงาน : สีเส้นเครื่องแต่งกายโนรา
เทคนิค : สีอะคริลิก
ขนาด : 80x110 cm.
อาจารย์ประจำวิชาศิลปะไทย
วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช

สีสันทและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนราชั้นที่ 4

นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้ และชื่นชมผลงานสร้างสรรค์
“สีสันทและลวดลายจากเครื่องแต่งกายโนราชั้นที่ 4”

แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์

ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ชื่อผู้วิจัยงานสร้างสรรค์ นาง ไชยจิต เตมธะ

สังกัด วิทยาลัยศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดัตต

ชื่อเรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีวาดจุด ผดสีเส้น
เค-ควดลายจากเครื่องใช้เคลือบลายโคม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับคุณภาพ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

- ๕

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ดีเด่น

(ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)
- ๔

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ดีมาก

(ร้อยละ ๖๐-๗๙)
- ๓

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ดี

(ร้อยละ ๔๐-๕๙)
- ๒

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ พอใช้

(ร้อยละ ๒๐-๓๙)
- ๑

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

(ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. การเขียนบทนำ					
๑) นำเสนอให้เห็นถึงแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๒) แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๒. วรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง					
๑) ความเกี่ยวข้องกับงานสร้างสรรค์			✓		
๒) ความสามารถในการสังเคราะห์วรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง			✓		
๓) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากวรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง			✓		
๓. วิธีการดำเนินการงานสร้างสรรค์					
๑) ความเหมาะสมของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๒) ความเหมาะสมของเครื่องมือ เทคนิค และวิธีการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๔. การวิเคราะห์งานสร้างสรรค์					
๑) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การสร้างสรรค์			✓		
๒) ความเหมาะสมของการนำเสนอผลการวิเคราะห์		✓			
๓) ความชัดเจนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์			✓		

แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์

ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ชื่อผู้จัดงานสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สังกัด วิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ชื่อเรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยวิธีวาดรูป ๑ มัดสี (๑๒๐๐ ภาพจากเครื่องใช้ภายในบ้าน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับคุณภาพ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

- ๕

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ดีเด่น

(ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)
- ๔

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ดีมาก

(ร้อยละ ๖๐-๗๙)
- ๓

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ดี

(ร้อยละ ๔๐-๕๙)
- ๒

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ พอใช้

(ร้อยละ ๒๐-๓๙)
- ๑

หมายถึง

มีระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

(ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. การเขียนบทนำ					
๑) นำเสนอให้เห็นถึงแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๒) แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๒. วรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง					
๑) ความเกี่ยวข้องกับงานสร้างสรรค์			✓		
๒) ความสามารถในการสังเคราะห์วรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง			✓		
๓) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากวรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง			✓		
๓. วิธีการดำเนินการงานสร้างสรรค์					
๑) ความเหมาะสมของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๒) ความเหมาะสมของเครื่องมือ เทคนิค และวิธีการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน			✓		
๔. การวิเคราะห์งานสร้างสรรค์					
๑) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การสร้างสรรค์			✓		
๒) ความเหมาะสมของการนำเสนอผลการวิเคราะห์		✓			
๓) ความชัดเจนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์			✓		